

Suhdannebarometri

Toukokuu 2018

EK:N SUHDANNEBAROMETRI ON
SUOMEN KATTAVIN SÄÄNNÖLLINEN
YRITYKSILLE TEHTÄVÄ SUHDANNETIEDUS-
TELU.

Suhdannebarometri

Toukokuu 2018

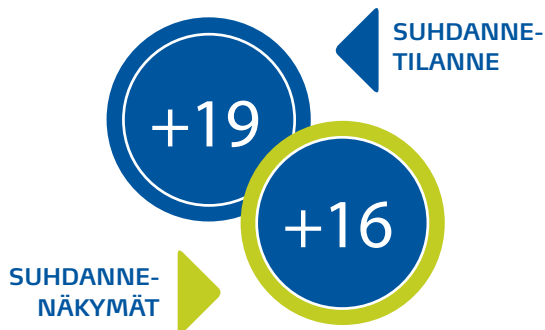
Sisällysluettelo 2 • 2018

Suhdanteet toukokuussa 2018	4
Suhdanteet maailmalla	5
Teollisuus	6
Rakentaminen	7
Palvelut	8
Pääalukuja	10
Elintarviketeollisuus	12
Teva-teollisuus	13
Puuteollisuus	14
Paperiteollisuus	15
Painaminen	16
Kemianteollisuus	17
Rakennustuoteteollisuus	18
Teknologiaeteollisuus	19
Kauppa	20
Matkailu- ja ravintolapalvelut	21
Liikenne	22
Rahoitus ja vakuutus	23
Tieto- ja viestintäpalvelut	24
Kiinteistöpalvelut	25
Muut palvelut	26
Pitkiä aikasarjoja	27
Taustatietoa taloudesta	28
Suhdannetiedustelumenetelmä	30

Suhdanteet toukokuussa 2018

- **Suhdanteet kehittyneet myönteisesti viime kuukausina – tilanne kaikilla päätoimialoilla yli keskimääräisen**
- **Suhdannenäkymät edelleen hyvät, ja nousun arvioidaan jatkuvan seuraavan puolen vuoden ajan**
- **Tuotannon ja myynnin kasvu jatkuisi, mutta rekrytointivaikeudet nousseet yhä suuremmaksi kasvun esteeksi**
- **Maailman talouskasvun yleiskuva vielä hyvä, mutta poliittiset riskit kasvussa**

Koko elinkeinoelämän suhdannetilanne on selvästi keskimääräistä parempi, ja näkymät ovat yhä myönteiset

EK:n huhtikuussa tekemässä Suhdannebarometrissa suomalais-yritykset kuvaavat suhdanteidensa kehittyneen myönteisesti alkuvuonna. Tämänhetkisen tilanteen arvioidaan olevan kaikilla päätoimialoilla keskimääräistä parempi. Erityisesti teollisuudessa suhdanteiden paraneminen on ollut viime kuukausina vahvaa.

Lähiaikojen suhdannenäkymät ovat pysyneet suotuisina. Koko elinkeinoelämän suhdannekuvan ennustetaan vahvistuvan seuraavan puolen vuoden aikana.

Suhdanteet nousussa seuraavan puolen vuoden jaksolla

Teollisuuden yleisiä suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku oli huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa +18 (tammikuussa +17). Rakentamisen suhdannenäkymät olivat nyt lukemassa -2 (tammikuussa +4) ja palvelualojen odotusten saldoluku oli puolestaan +17 (tammikuussa +15).

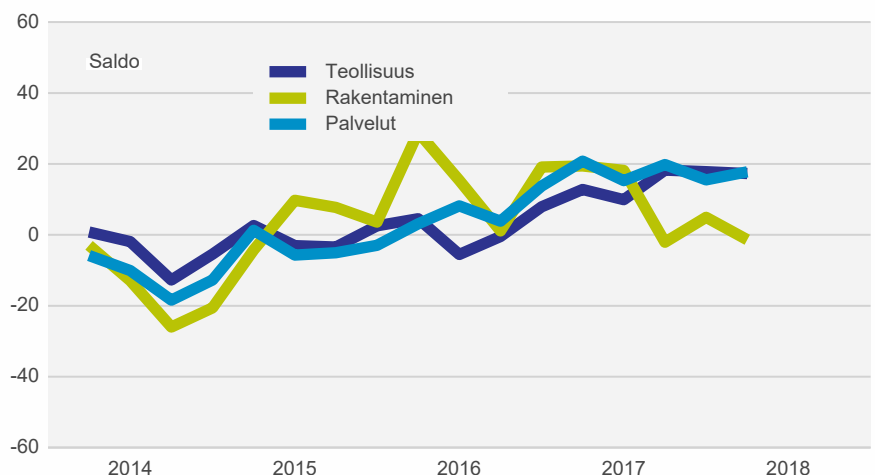
Tuotannon ja myynnin kasvu on tiedustelun mukaan jatkunut yleisesti. Palvelualoilla kasvu jäi hieman edellisen tiedustelun vahvoista odotuksista. Tilauskanta on normaalia parempi sekä rakentamisessa että erityisesti teollisuudessa. Henkilöstön määrä on myös kasvanut teollisuudessa ja palveluissa.

Rekrytointivaikeudet ovat pahentuneet lisää. Työvoiman saatavuus on rakentamisessa ja palveluissa selvästi suurin kasvun este, ja myös teollisuuden tilanne on vaikeutunut edellisestä tiedustelusta.

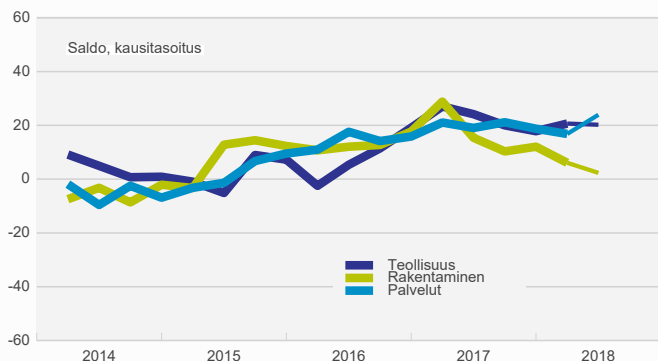
Teollisuuden tuotannon ja palveluiden myynnin odotetaan kasvavan selvästi toisella ja kolmannella vuosineljänneksellä. Rakentamisessa kapasiteetti on jo lähes täyskäytössä ja kasvu jäisi vähäiseksi. Henkilöstöodotukset ovat hyvät erityisesti teollisuudessa ja palvelualoilla.

Kannattavuuden arvioidaan vahvistuvan jonkin verran kaikilla päätoimialoilla.

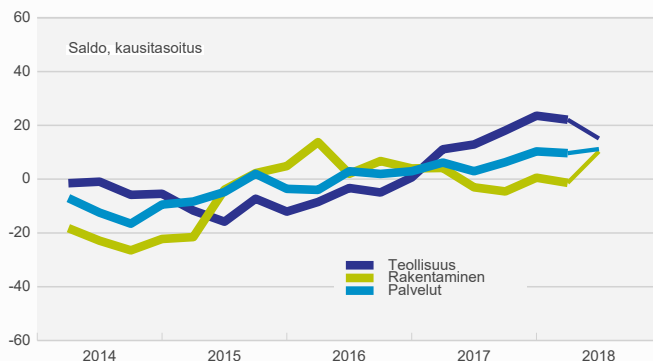
Suhdannenäkymät

Tuotanto/myynti, toteuma ja odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

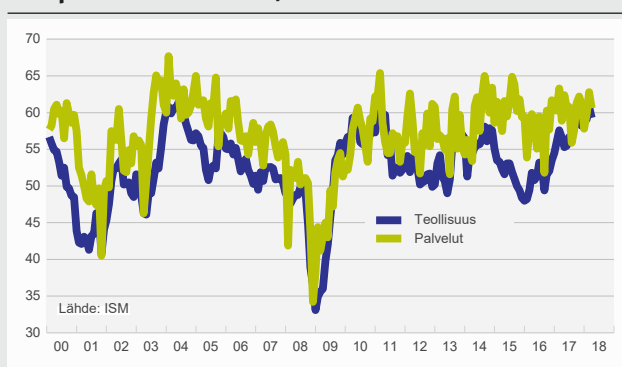
Suhdanteet maailmalla

Kasvu jatkuu, mutta poliittiset riskit nousussa

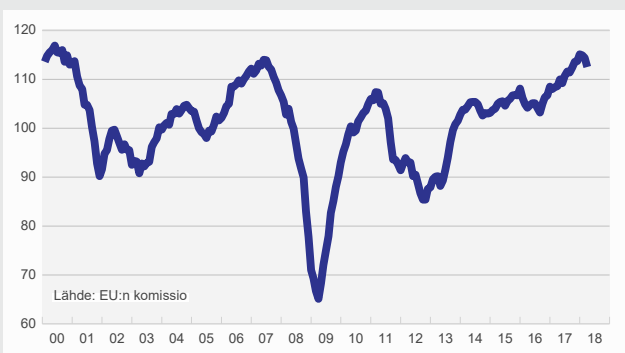
Maailmantalouden kasvu jatkuu ennusteiden mukaan lähes neljän prosentin vauhtia, mutta poliittiset riskit ovat kasvaneet viime kuukausina. Ennakoivat indikaattorit keskeisillä markkinoilla ovat vielä korkealla, mutta erityisesti Euroopassa lukemat ovat alkaneet pehmentyä vuodenvaihteen jälkeen.

USA:n talous on saanut lisävauhtia elvyttävästä verouudistuksesta ja kehittyvien markkinoiden kasvu näyttää vahvalta. Samalla kauppapoliittisten sanktioiden uhka, Lähi-Idän tilanteen kärjistyminen ja epävarmuus rahapolitiikan kiristymisestä huolettavat markkinoita yhä enemmän.

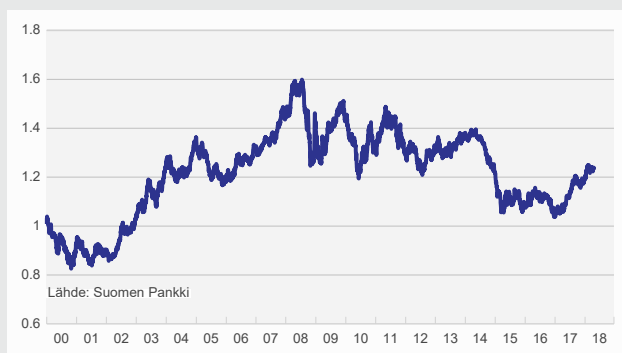
Ostopäälliköiden indeksi, USA

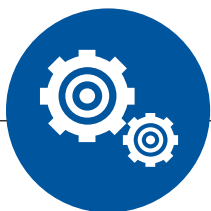

Talouden ilmapiiri-indikaattori, EU-maat

Euron dollarikurssi

Teollisuus

- Suhdanteet vahvistuneet lisää alkuvuonna, tilanne selvästi yli keskimääräisen (saldoluku +34)
- Uusien tilausten ja tuotannon määrän ennustetaan kasvavan toisella ja kolmannella vuosineljänneksellä
- Henkilöstön määrän arvioidaan kasvavan edelleen
- Kapasiteetin käyttöaste noussut korkeaksi – rekrytointivaikeudet ja kapasiteettipula yleistyneet
- Lähiaikojen näkymät edelleen myönteiset (saldoluku +18): hyvän suhdannekehityksen odotetaan jatkuvan seuraavan puolen vuoden aikana

EK:n huhtikuussa keräämien tietojen suomalaisten teollisuusyritysten suhdannenousu on jatkunut alkuvuonna. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan selvästi keskimääräistä vahvemmaksi (saldoluku +34).

Positiiviset suhdanneodotukset lähikuukausille

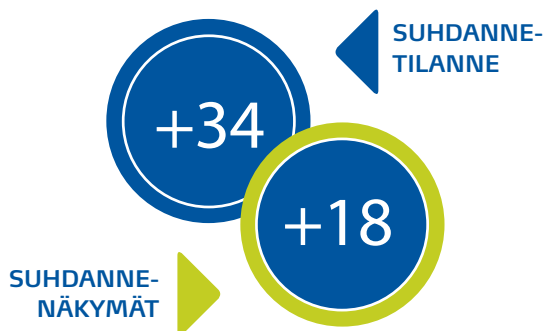
Näkymät lähitulevaisuuteen ovat pysyneet suotuisina. Suhdanteiden arvioidaan kohenevan jonkin verran lisää seuraavan puolen vuoden aikana.

Teollisuuden yleiset suhdannenäkymät olivat huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa lukemassa +18 (tammikuussa +17). Nyt 19 prosenttia yrityksistä odotti suhdanteiden paranevan loppukevään ja tulevan kesän aikana, ja vain yksi prosentti arvioi niiden olevan heikkenemässä. Selvä enemmistö eli 80 % vastaajayrityksistä odotti suhdanteidensa säilyvän ennallaan.

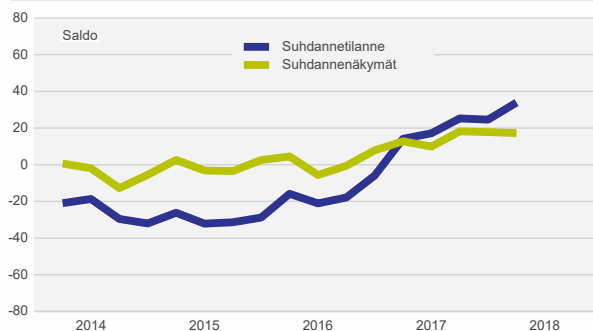
Tuotanto ja tilaukset jatkavat kasvua

Tiedustelun mukaan teollisuusyritysten saamat uudet tilaukset kasvoivat yleisesti tammi-maaliskuussa. Kasvuvauhti oli samankaltainen kuin viime vuoden lopulla. Tilausten kasvun odotetaan jatkuvan loppukevällä samankaltaisena.

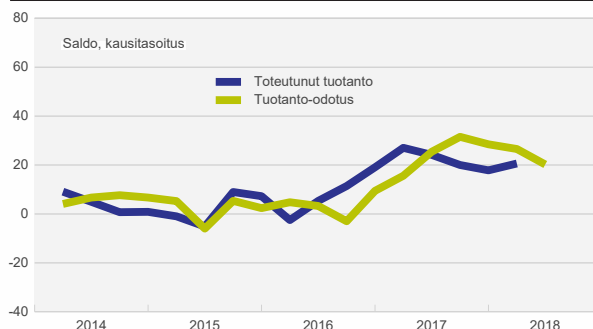
Tilaukanta on huhtikuussa tehdyn tiedustelun mukaan kasvanut selvästi tavanomaista suuremmaksi. Varastot pysyivät lähellä normaalitasoa.

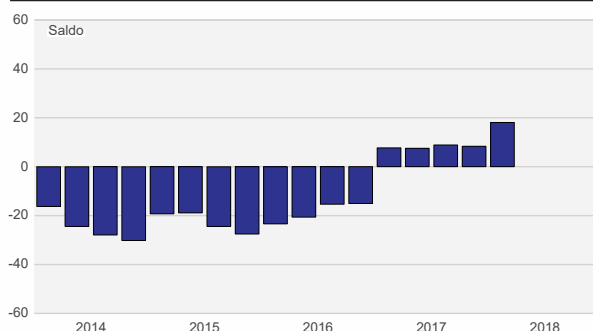
Suhdanteet

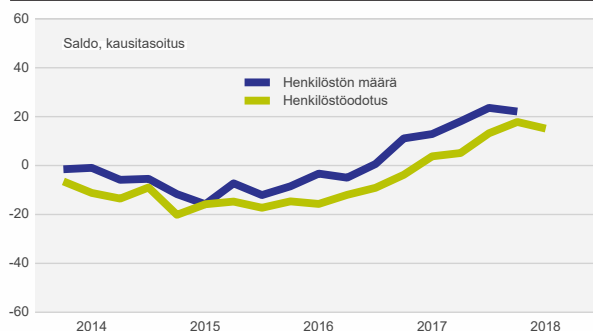
Tuotanto ja tuotanto-odotus

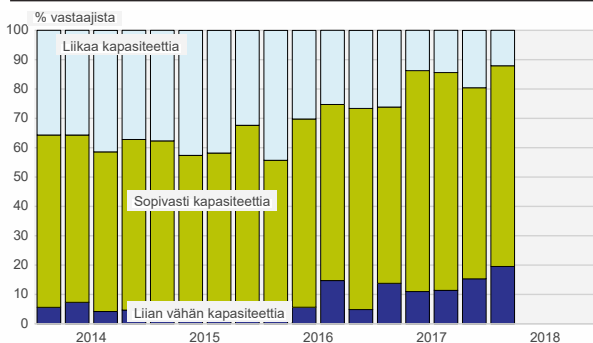
Tilaukanta

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

Teollisuusyritysten tuotanto jatkoi alkuvuonna kohtalaisen nopeaa kasvua. Tuotantoarviot seuraavalle puolelle vuodelle ovat yleisesti hyvät. Kasvun ennustetaan jatkuvan samankaltaisena kuin ensimmäisellä neljänneksellä. Myyntihintojen arvioidaan kohoavan jonkin verran, mikä parantaisi myös kannattavuutta edellisvuoteen nähden.

Teollisuusyritysten henkilöstömäärän kasvu jatkui alkuvuonna. Lähikuukausina kasvun ennustetaan jatkuvan hieman vaimeampana.

Kapasiteetin käyttöaste on noussut korkeaksi. Peräti 88 prosentilla vastaajista oli kapasiteetti täydessä käytössä. Heikosta kysynnästä kärsi 18 prosenttia yrityksistä (tammikuussa 28 %) ja rekrytointivaikeuksista jo 17 prosenttia (tammikuussa 15 %) vastaajista.

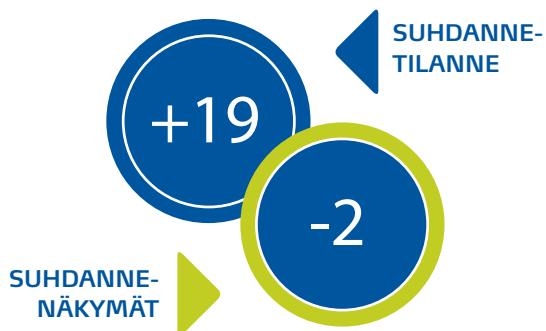
Rakentaminen

- **Suhdannekehitys jatkunut tasaisen hyvänä, nykytilanne keskimääräistä vahvempi**
- **Kapasiteetti on lähes täysikäytössä ja rekrytointivaikeudet yleistyivät lisää**
- **Uusien tilausten ja tuotannon ei odoteta enää juuri kasvavan seuraavan puolen vuoden aikana**
- **Hyvän suhdannevaiheen arvioidaan kuitenkin jatkuvan – näkymät varsin vakaat (saldoluku -2)**

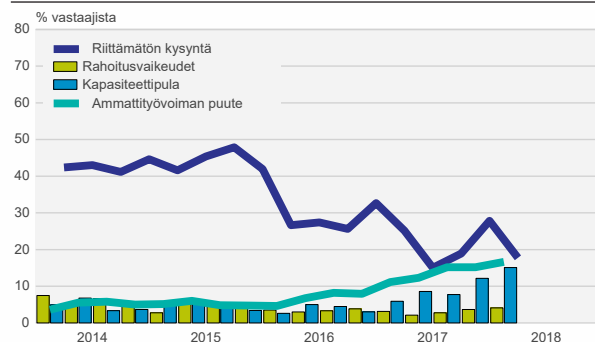
Rakennusyritykset kuvaavat EK:n huhtikuussa tekemässä tiedustelussa suhdannekuvaansa keskimääräistä vahvemmaksi. Tämänhetkistä suhdannetilannetta mittaava saldoluku oli +19.

Suhdannetilanne on yleisesti normaalia vahvempi

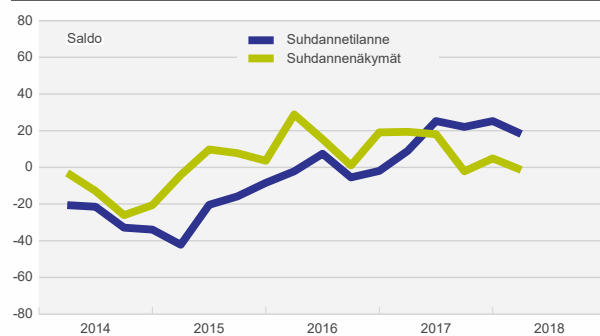
Uusien tilausten määrä pysyi tammi-maaliskuussa vakaana, kun sitä tarkastellaan kausitasoitetuilla luvuilla. Tilauskanta on vähän keskimääräistä suurempi.

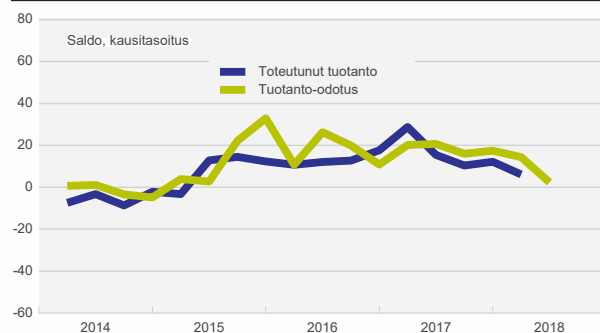
Tuotannon kasvun esteet

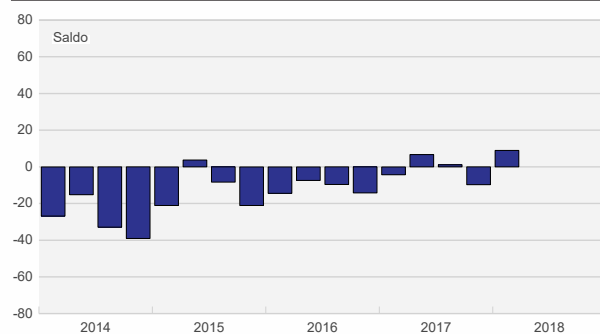
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Tilauskanta

Tiedustelun vastaajayritysten tuotanto ei juuri muuttunut ensimmäisellä neljänneksellä. Samoin henkilöstön määrä oli vakaa. Myymättömien huoneistojen määrä pysyi tavanomaista matalampana. Myyntihinnat olivat likimain ennallaan, mutta kannattavuus vahvistui aavistuksen edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden.

Suhdannekehitys jatkuu vakaana

Rakentamisen suhdanneodotukset ovat säilyneet vakaina. Suidanteiden ennustetaan pysyvän nykyisellään seuraavan puolen vuoden ajan. Suidannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa -2 (tammikuussa +4).

Suidannenousua loppukevälle ja tulevalle kesälle ennusti nyt 11 prosenttia ja heikkenevää kehitystä puolestaan 13 prosenttia yrityksistä. Kolmella neljäsosalla eli 76 prosentilla tilanteessa ei tapahtuisi muutoksia.

Tuotanto ja tilaukset pysyisivät nykytasollaan

Uusien tilausten määrän arvioidaan pysyvän likimain ennallaan seuraavan kolmen kuukauden aikana. Myös tuotannon määrä olisi lähes samalla tasolla kuin alkuvuonna, eikä sen odoteta juuri muuttuvan loppukesälläkään. Kausitasoitetuilla luvuilla mitattu henkilöstömäärä kasvaisi aavistuksen.

Myyntihintojen ennustetaan kohoavan vähän, ja kannattavuus olisi hieman edellisvuotta parempi.

Kapasiteetti lähes täyskäytössä, rekrytointiongelmia lisää

Kapasiteetin käyttöaste on huomattavan korkea. Huhtikuussa peräti 92 prosenttia yrityksistä kuvasi kapasiteettinsa olevan kokonaan hyödynnettyinä (vuosi sitten 85 %).

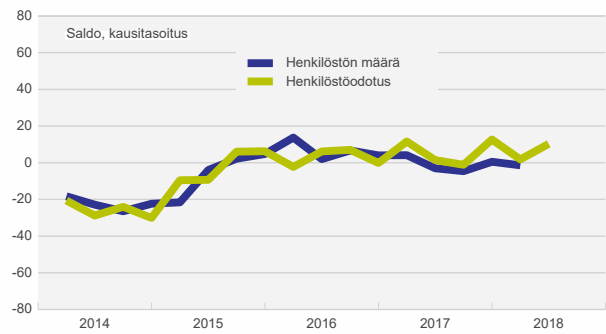
Kysyntä koettiin heikoksi 14 prosentissa yrityksissä (vuosi sitten 26 %). Rekrytointivaikeudet ovat yleistyneet jonkin verran lisää. Ammattityövoimapulasta raportoi nyt 38 prosenttia yrityksistä, kun luku oli vuosi sitten 30 prosenttia.

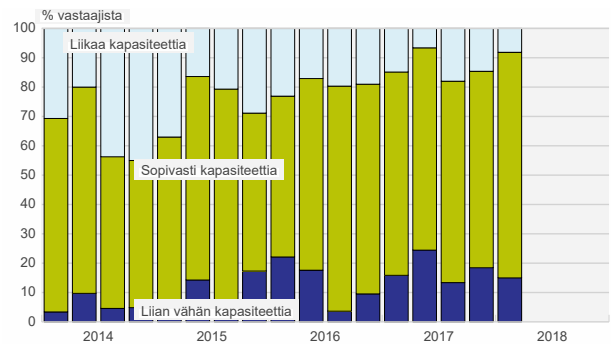
Palvelut

- **Suidannetilanne pysynyt ennallaan, ja sitä kuvataan keskimääräistä paremmaksi**
- **Myynnin odotetaan kasvavan melko vahvasti seuraavan puolen vuoden aikana**
- **Yleisen suidannenousun arvioidaan jatkuvan seuraavan puolen vuoden aikana (näkyvien saldoluku +17)**
- **Rekrytointivaikeudet yleistyneet tuntuvasti**

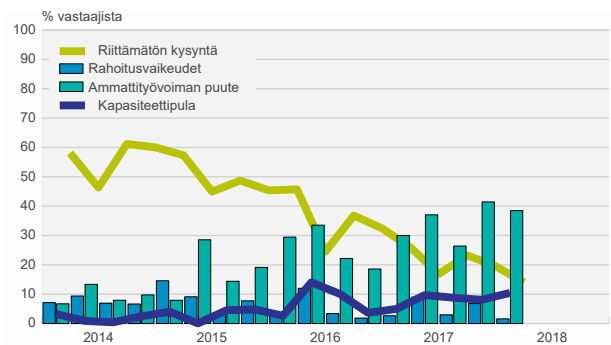
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

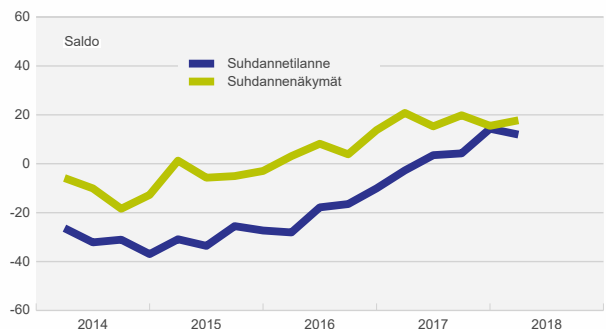
Tuotantokapasiteetti

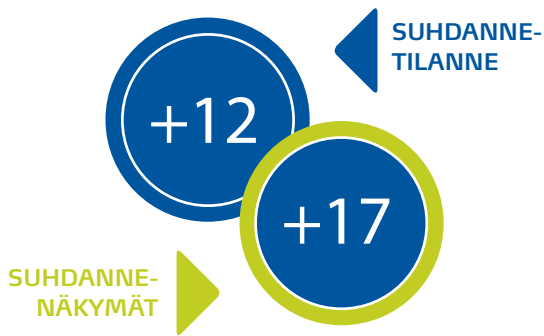

Tuotannon kasvun esteet

Suidanteet

Suomalaiset palveluyritykset kuvaavat suhdanteidensa pysyneen alkuvuonna vakaina. Tämänhetkistä tilannetta arvioidaan jonkin verran keskimääräistä paremmaksi (saldoluku +12).

Odotukset yleisesti myönteiset

Näkymät lähitulevaisuuteen ovat edelleen positiiviset, ja suhdanteiden ennustetaan vahvistuvan tasaisesti seuraavan puolen vuoden aikana. Yleisiä suhdannenäkymiä mittaava aikasarja oli huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa saldoluussa +17 (tammikuussa +15).

Suhdannenousua loppukevälle ja kesälle 2018 odotti 22 prosenttia vastaajista, ja vain viisi prosenttia arvioi tilanteen heikenevän samalla ajanjaksolla. Suhdanneodotukset olivat vaakaat 73 prosentilla vastaajista.

Palveluyritysten myynnin määrä on kasvanut tasaisesti, mutta kasvu jäi alkuvuonna hitaammaksi kuin edellisessä tiedustelussa ennustettiin. Myynnin odotetaan kuitenkin kasvavan melko ripeästi vuoden 2018 toisella ja kolmannella neljänneksellä.

Henkilöstön määrä kasvaa jonkin verran

Tiedusteluun osallistuneiden palvelualojen yritysten mukaan henkilöstön määrä on kasvanut jonkin verran. Kasvun arvioidaan jatkuvan samankaltaisena seuraavalla kolmen kuukauden jaksolla.

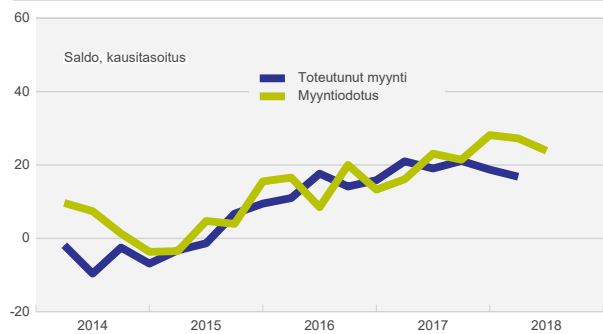
Kannattavuusodotukset ovat vähän aiempaa varovaisemmat, ja hajonta yritysten välillä on edelleen suurta. Keskimäärin kannattavuus vahvistuisi hieman.

Rekrytointivaikeudet yleistyneet edelleen

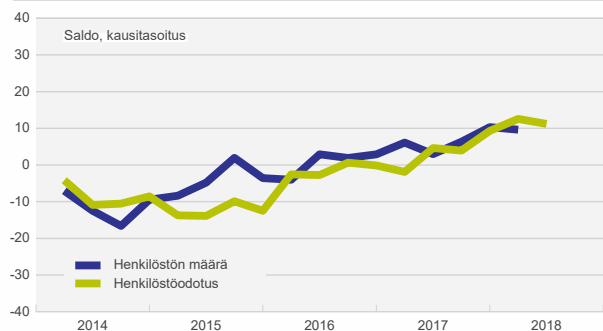
Kysynnän kuvataan vahvistuneen alkuvuonna, ja samaan aikaan rekrytointivaikeudet ovat yleistyneet merkittävästi. Huhtikuussa 21 % vastaajista nimesi heikon kysynnän toiminnan esteeksi (tammikuussa 24 %).

Rekrytointivaikeuksia oli huhtikuussa jo 31 prosentilla vastaajista (tammikuussa 23 %). Rahoitusvaikeuksia oli vain kolmella prosentilla vastaajista.

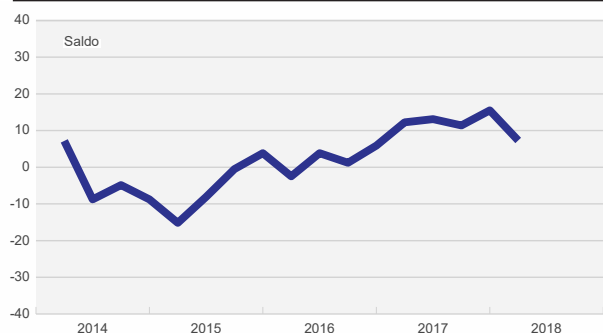
Myynti ja myyntiodotus

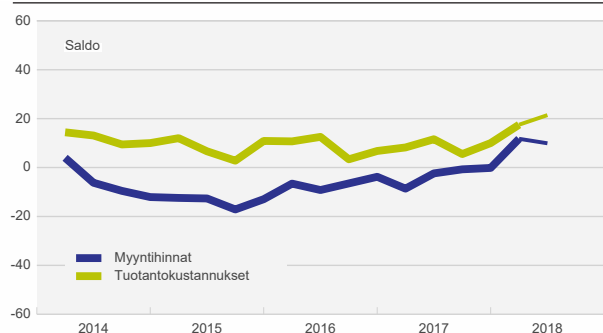
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

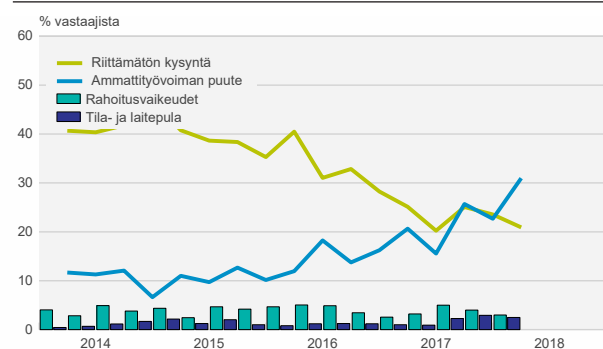
Kannattavuus

Hinnat ja kustannukset

Myynnin kasvun esteet

Päätuloksia

Teollisuus

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2016				2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	4	12	4	15	34	30	13	14	29			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	17	-10	6	14	38	23	26	26	33			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	56	70	75	73	74	86	86	80	88			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-23	-21	-16	-16	7	7	9	8	18			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-28	-28	-21	-18	-1	2	5	2	10			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	0	5	1	-2	6	-2	2	-4	-5			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-6	10	-12	-9	13	27	10	15	25			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-3	-18	-19	-1	15	-2	3	22	28			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-2	0	-4	18	44	4	23	21	13			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	3	0	4	18	37	21	23	27	19			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	35	48	37	44	40	34	40	53	54			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	5	7	8	8	11	12	15	15	17			
puute kapasiteetista	3	5	4	3	6	9	8	12	15			
riittämätön kysyntä	27	27	26	33	25	15	19	28	18			
rahoitusvaikeudet	4	3	3	4	3	2	3	4	4			
muu este	2	10	3	2	1	1	1	3	9			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-15	-21	-17	-6	14	18	25	24	34			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	4	-5	-1	7	13	10	18	17	18			

Rakentaminen

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2016				2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	4	32	13	8	23	34	8	3	2			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	41	23	0	9	34	20	6	5	15			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	77	83	81	81	85	93	82	85	92			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-14	-7	-10	-14	-5	7	2	-10	9			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-45	-58	-34	-47	-69	-66	-39	-61	-66			
Myyntöomien asuinhuoneistojen määrä normaaliin verrattuna	-5	-5	-33	-22	-18	-23	-32	-37	-37			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	9	23	7	-13	1	14	-5	-14	-3			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	31	6	-22	7	26	-2	-9	0	35			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-34	-51	35	-15	0	0	0	0	0			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	18	14	7	34	19	-33	0	0	0			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	72	56	61	58	53	55	54	66	66			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	29	34	22	19	30	37	26	41	38			
puute kapasiteetista	3	14	10	4	5	10	9	8	10			
riittämätön kysyntä	46	25	37	32	26	17	23	20	14			
rahoitusvaikeudet	3	12	3	2	3	9	3	7	2			
muu este	11	3	5	9	9	8	6	13	13			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-2	7	-6	-1	9	25	22	25	19			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	28	16	1	19	19	18	-2	4	-2			

Palvelut

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2016				2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	7	19	15	17	19	22	21	19	15			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	16	18	13	12	29	20	28	23	31			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-4	10	-2	0	5	10	1	7	9			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	5	-3	-4	-4	12	0	5	10	20			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	56	51	51	47	48	38	56	56	56			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	12	18	14	16	21	16	26	23	31			
puute kapasiteetista	1	1	1	1	1	1	2	3	2			
riittämätön kysyntä	40	31	33	28	25	20	25	24	21			
rahoitusvaikeudet	5	5	5	3	3	3	5	4	3			
muu este	4	3	6	5	4	3	4	9	5			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-29	-18	-16	-11	-2	4	4	15	12			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	4	8	4	13	20	16	20	15	17			

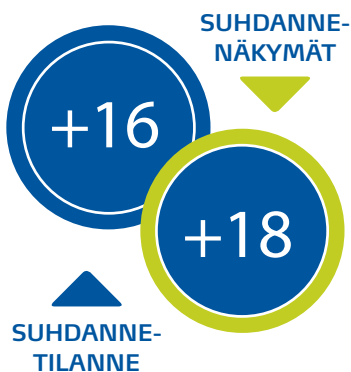
Toimialakatsaukset

Toukokuu 2018

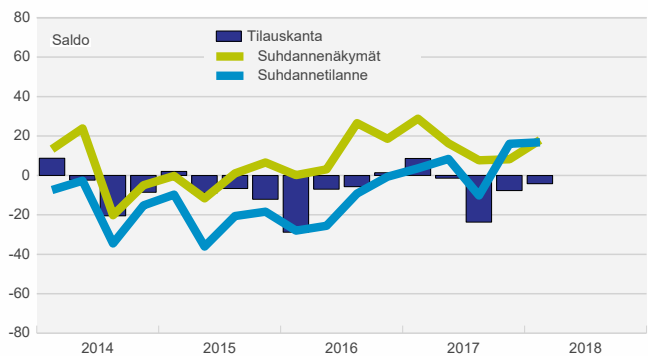

Elintarviketeollisuus

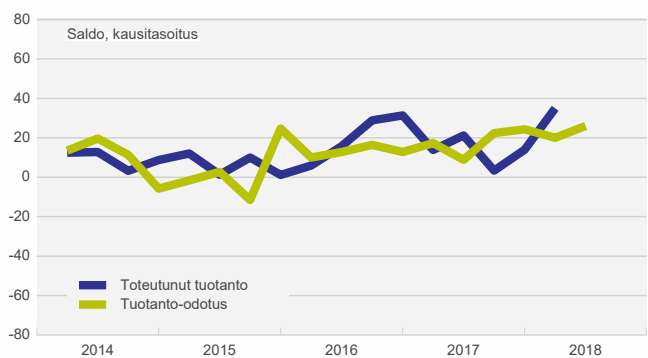
- Suhdannekehitys jatkunut melko hyvänä, tämänhetkinen tilanne jonkin verran normaalia vahvempi (saldoluku +16)
- Tilauskanta lähes keskimääräisellä tasolla
- Tilaus- ja tuotanto-odotukset lähikuukausille yleisesti hyvät, ja kasvun ennustetaan jatkuvan
- Henkilöstömäärän arvioidaan nousevan
- Yleiset suhdanneodotukset seuraavalle puolelle vuodelle vahvistuneet hieman (saldoluku +18)

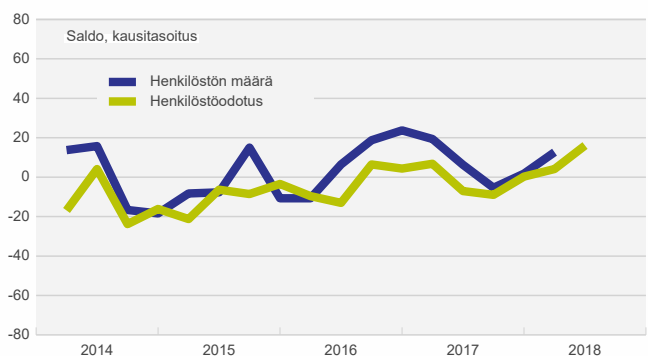
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Elintarviketeollisuus

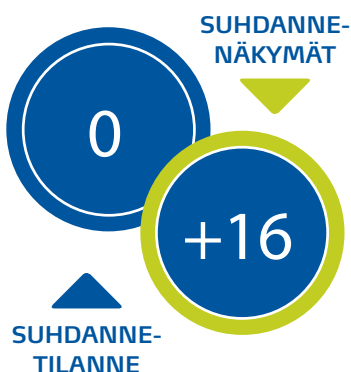

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

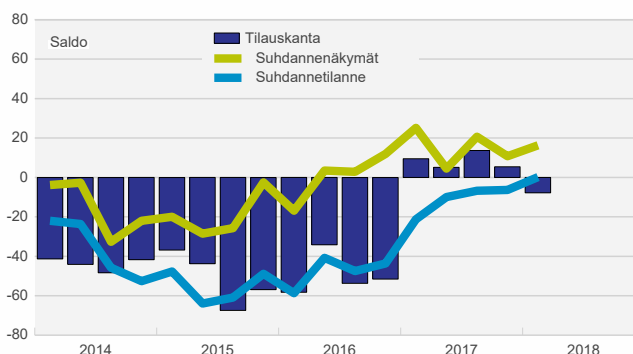
	2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	6	31	-7	22	26			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	15	22	33	4	30			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	69	81	68	83	83			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	8	-1	-23	-8	-5			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	1	3	3	-10	-28			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-1	-21	0	-1	0			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	13	24	-12	-3	7			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	6	-14	-6	2	26			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-7	29	-4	22	6			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	47	34	6	42	31			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	31	26	29	31	41			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	8	4	11	6	15			
puute kapasiteetista	9	0	0	2	4			
riittämätön kysyntä	15	19	22	24	28			
rahoitusvaikeudet	3	5	6	0	5			
muu este	0	0	0	0	0			
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	4	9	-10	16	16			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	29	16	7	8	18			

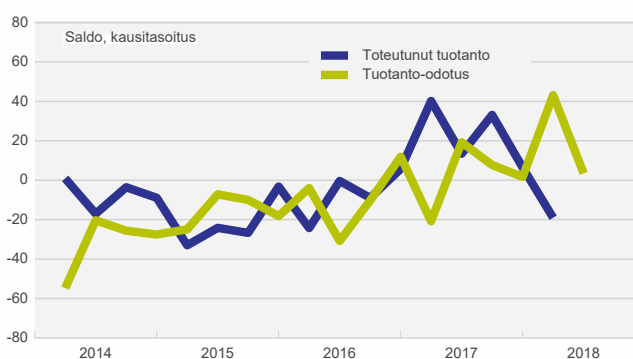
- Suhdanteet elpyivät loivasti, ja nykytilannetta kuvataan keskimääräiseksi
- Tilauskanta kuitenkin supistunut aavistuksen
- Tuotannon ennustetaan pysyvän lähikuukausina nykytasollaan - loppukesälle on kasvuodotuksia
- Henkilöstömäärän odotetaan kasvavan jonkin verran
- Yleiset suhdanneodotukset jatkuneet melko hyvinä, suhdannekuvan arvioidaan vahvistuvan seuraavan puolen vuoden aikana (saldoluku +16)

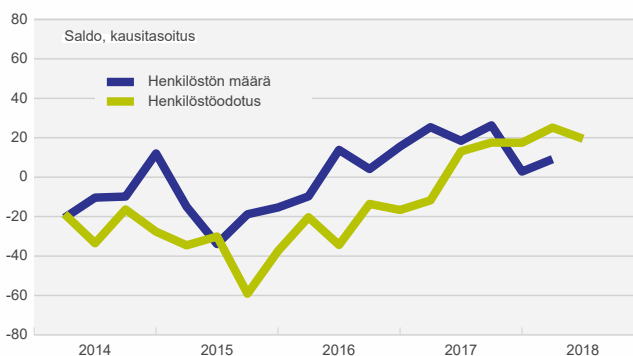
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

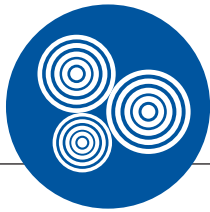

Teva-teollisuus

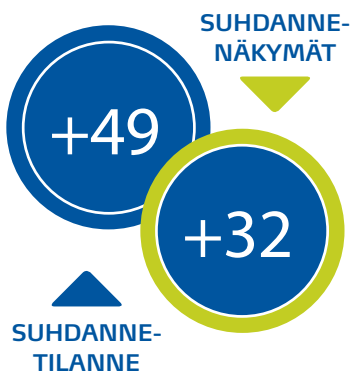
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	47	15	31	7	-9			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	24	11	5	46	8			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	86	100	88	90	85			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	10	6	13	5	-8			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-14	-16	5	-8	-15			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	10	29	7	17	-8			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	27	32	22	-3	12			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	12	23	16	23	19			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	0	0	35	29	-1			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	37	52	14	24	23			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	25	27	63	46	57			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	8	6	3	4	11			
puute kapasiteetista	0	15	29	16	20			
riittämätön kysyntä	16	6	26	25	26			
rahoitusvaikeudet	13	0	9	10	9			
muu este	0	0	0	0	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-21	-10	-7	-6	0			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	25	5	21	11	16			

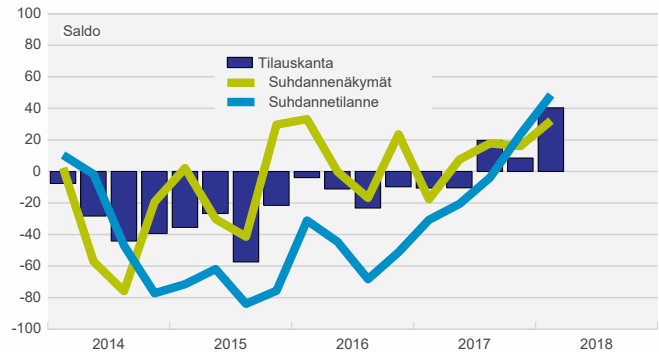

Puuteollisuus

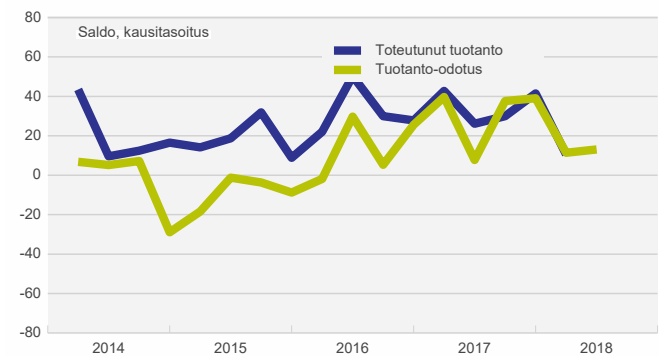
- Suhdanne tilanne parantunut alkuvuonna hyväksi, saldoluku nyt +49
- Tilauskanta kasvanut selvästi yli keskimääräiselle tasolle
- Tuotannon arvioidaan kasvavan seuraavan puolen vuoden ajan
- Hintojen ennustetaan nousevan yleisesti, mutta myös kustannuspaineet kasvavat
- Yleiset suhdannenäkymät myönteiset, suhdanteiden paraneminen jatkuu (saldoluku +32)

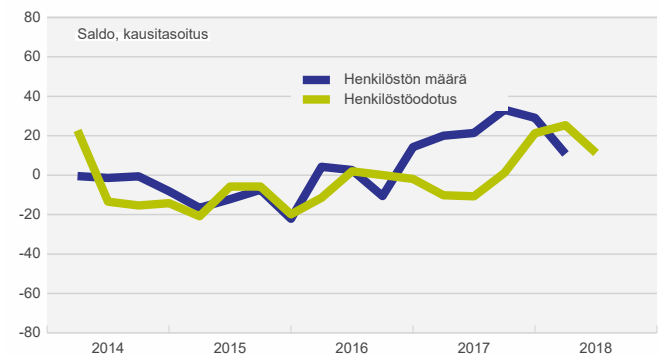
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Puu-teollisuus

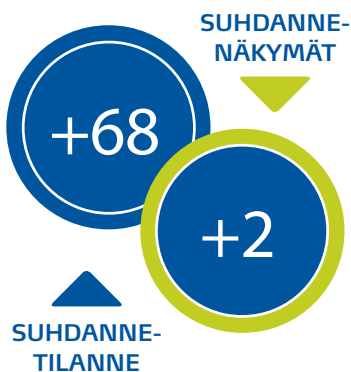
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	38	44	29	28	5			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	31	24	23	26	31			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	90	79	83	75	78			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-11	-11	19	9	40			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	13	1	33	-5	42			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	6	-2	1	-24	-19			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	29	50	9	14	18			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	13	-15	-3	36	33			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	61	37	56	25	34			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	6	2	41	19	15			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	34	54	57	68	63			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	1	1	5	1	13			
puute kapasiteetista	0	32	13	26	30			
riittämätön kysyntä	16	20	21	21	18			
rahoitusvaikeudet	7	1	2	18	1			
muu este	17	0	18	7	0			
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-31	-20	-4	23	49			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-17	7	18	16	32			

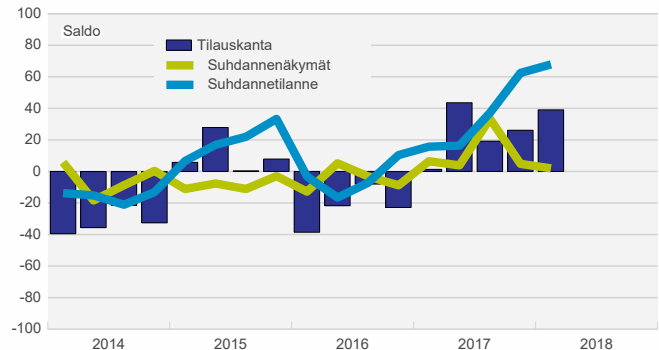

Paperiteollisuus

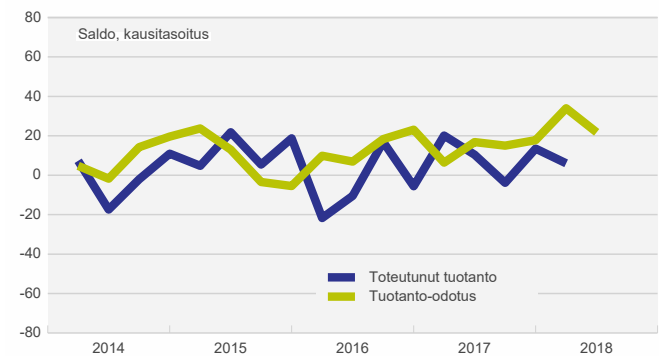
- Suhdanteet jatkuneet alkuvuonna selvästi keskimääräistä vahvempina (nykytilanteen saldoluku +68)
- Tilaukanta on selvästi yli tavanomaisen tason
- Tilausten ja tuotannon arvioidaan kasvavan yhä jonkin verran
- Kannattavuus on edelleen kohentunut, ja sen arvioidaan paranevan lähikuukausina loivasti
- Hyvän suhdannevaiheen odotetaan jatkuvan nykyisen kaltaisena (näkymien saldoluku +2)

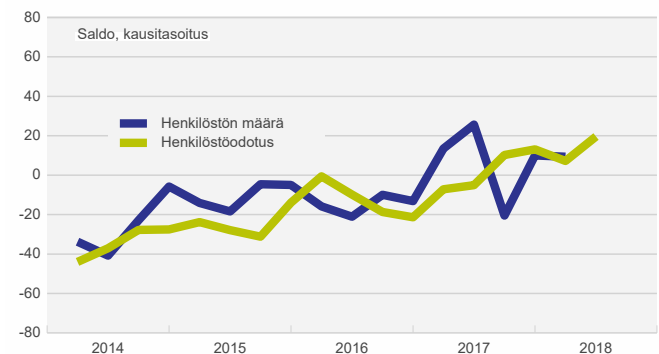
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Paperi-teollisuus

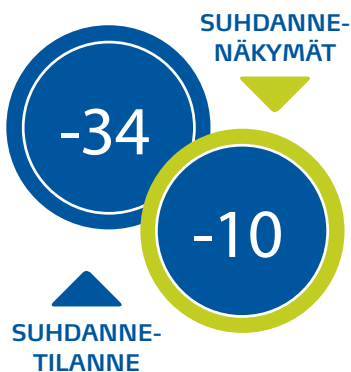
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	34	0	-16	14	20			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	15	-15	27	45	19			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	88	88	96	91	99			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	2	44	19	27	39			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	1	36	14	31	39			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	44	7	19	-12	-20			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	16	45	-37	6	14			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	14	0	0	10	39			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	38	46	7	21	4			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	4	2	5	16	11			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	6	19	23	38	39			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	1	1	1	3	2			
puute kapasiteetista	5	17	16	25	34			
riittämätön kysyntä	1	1	5	11	5			
rahoitusvaikeudet	1	0	0	0	0			
muu este	0	1	0	6	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	16	16	37	63	68			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	7	4	33	5	2			

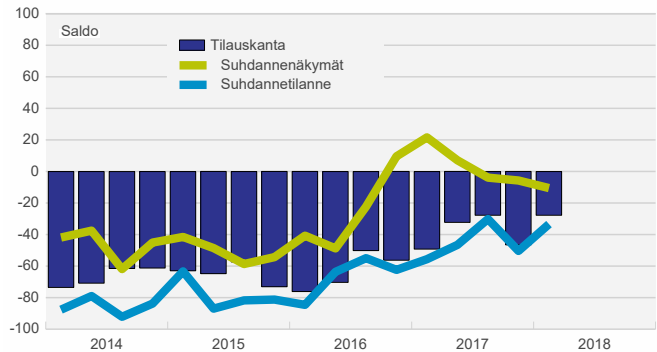

Painaminen

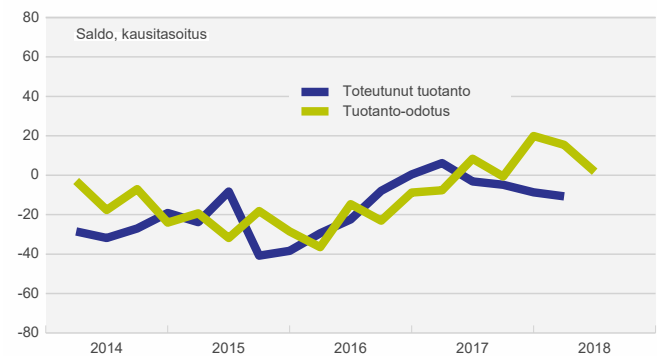
- Tämänhetkistä suhdannetilannetta kuvataan keskimääräistä heikommaksi (saldoluku -34)
- Tilaukanta on hieman parantunut, mutta silti selvästi alle keskimääräisen
- Tuotanto pysyisi lähikuukaudet likimain ennallaan
- Yleiset suhdanneodotukset seuraavalle puolelle vuodelle melko vaatimattomat (saldoluku -10)

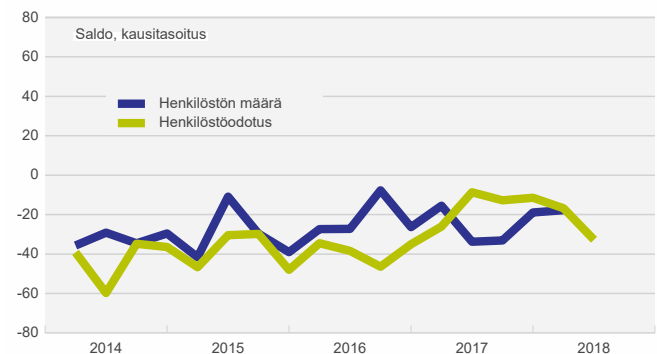
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

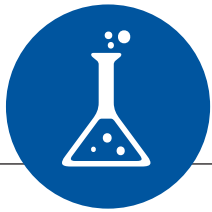

Painaminen

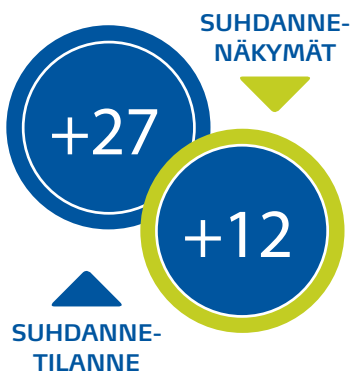
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-2	3	3	-14	-19			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	17	-13	32	6	12			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	30	59	54	60	64			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-49	-33	-28	-46	-28			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-57	-47	-56	-55	-28			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-52	-21	-25	-25	-33			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-15	-27	-29	-33	-15			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	3	-22	-13	-14	-21			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	4	-33	-24	-26	-16			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	0	-19	-13	-4	-20			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	80	78	90	93	96			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	9	29	24	16	30			
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0			
riittämätön kysyntä	67	56	54	60	60			
rahoitusvaikeudet	15	13	23	24	31			
muu este	0	4	7	5	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-56	-46	-30	-51	-34			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	22	7	-3	-6	-10			

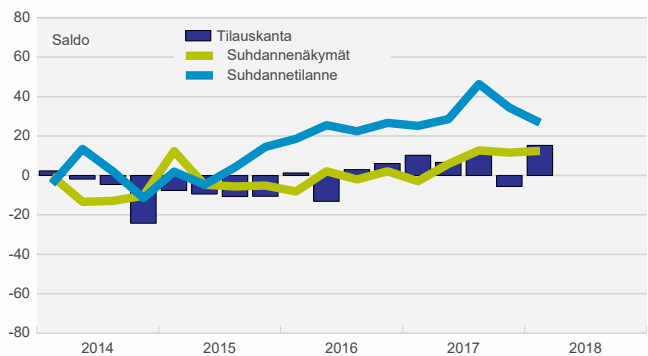

Kemianteollisuus

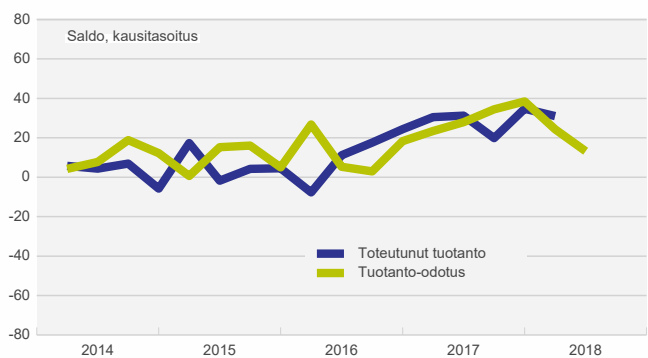
- Suhdannekuva jatkonut yleisesti vahvana, nykytilanteen saldoluku +27
- Tilaukanta kohosi vähän yli keskimääräisen tason
- Tuotannon ennustetaan kasvavan maltillisesti seuraavan puolen vuoden aikana
- Henkilöstömäärän odotetaan nousevan jonkin verran
- Kannattavuus paranisi vähän
- Yleiset suhdanneodotukset vakaan myönteiset (saldoluku +12)

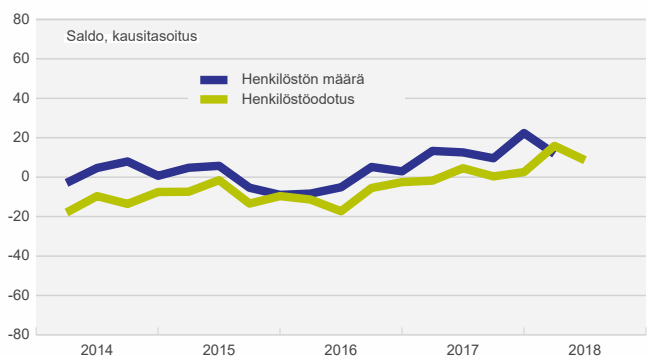
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

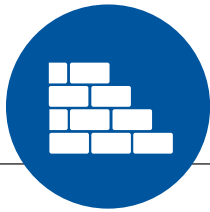

Kemian-teollisuus

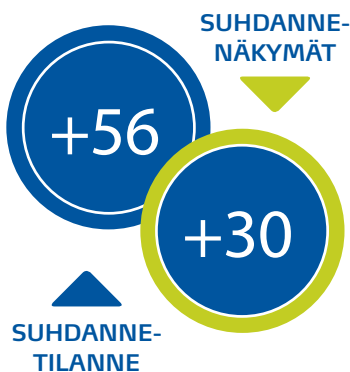
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	40	34	10	32	39			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	28	22	45	30	13			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	74	76	79	78	79			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	11	6	11	-6	15			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	14	10	20	6	16			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-3	-23	-12	-6	-21			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	10	26	5	12	8			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	13	-7	-9	23	16			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	62	44	64	48	31			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	33	19	34	32	24			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	23	20	26	37	40			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	3	5	3	5	5			
puute kapasiteetista	2	1	2	7	11			
riittämätön kysyntä	18	13	19	24	22			
rahoitusvaikeudet	1	1	1	3	4			
muu este	0	0	1	4	2			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	26	28	47	34	27			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-2	6	13	11	12			

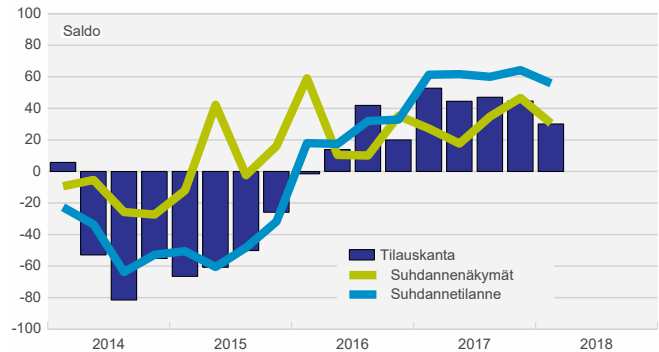

Rakennustuoteteollisuus

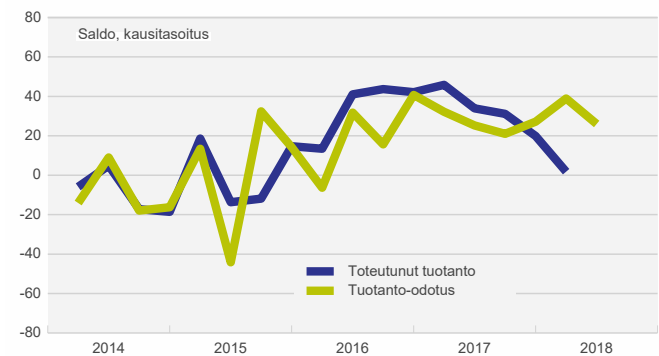
- Suhdanne tilanne edelleen selvästi keskimääräistä parempi (saldoluku huhtikuussa +56)
- Tilauskanta yhä varsin vahva, mutta kuitenkin hieman heikempi kuin edellisessä tiedustelussa
- Tuotannon kasvu jäi aiemmista odotuksista – lähikuukausille odotetaan jonkin verran kasvua
- Henkilöstön kasvun arvioidaan pysähtyvän
- Yleiset suhdannenäkymät edelleen hyvät, saldoluku huhtikuussa +30 (tammikuussa +46)

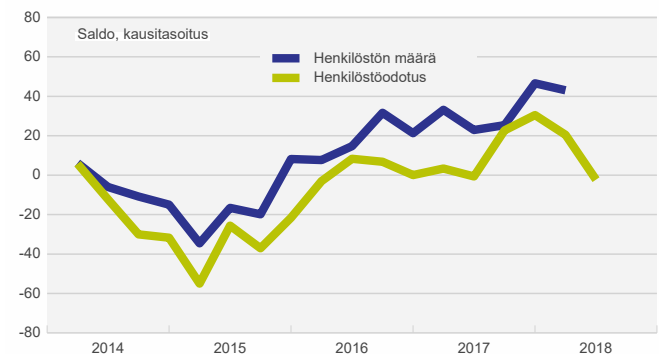
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

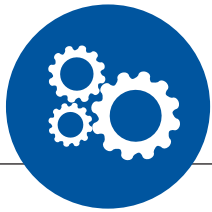

Rakennus- tuote- teollisuus

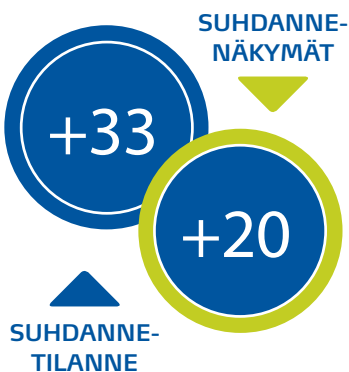
Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo

	2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	62	54	29	-7	17			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	52	16	17	39	48			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	89	86	92	86	89			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	52	44	47	45	30			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-1	-18	-3	10	-8			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	37	30	21	-6	37			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	32	43	17	37	43			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	24	13	15	25	18			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	38	10	32	20	-15			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	8	-9	30	30	34			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	56	61	35	57	51			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	30	28	24	25	27			
puute kapasiteetista	17	30	12	6	19			
riittämätön kysyntä	24	16	10	34	10			
rahoitusvaikeudet	4	0	0	3	5			
muu este	0	0	0	0	0			
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	61	62	60	64	56			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	27	18	35	46	30			

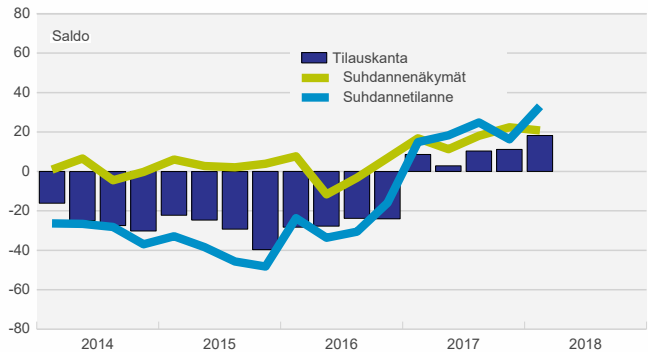

Teknologia-teollisuus

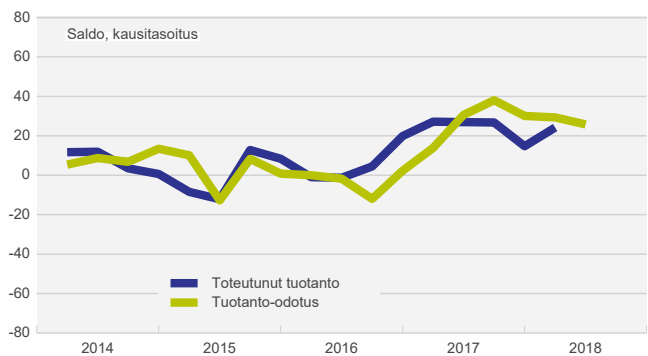
- Suhdanne tilanne parantunut alkuvuonna, ja sitä kuvataan nyt selvästi normaalia paremmaksi (saldoluku +33)
- Tilaukanta vahvistunut hieman lisää
- Tilausten ja tuotannon odotetaan lisääntyvän yleisesti seuraavan puolen vuoden ajan
- Henkilöstön kasvun arvioidaan jatkuvan ja kannattavuus olisi myös noususuunnassa
- Vahvistuva suhdannekehitys jatkuu lähikuukausina: näkymien saldoluku nyt +20 (tammikuussa +22)

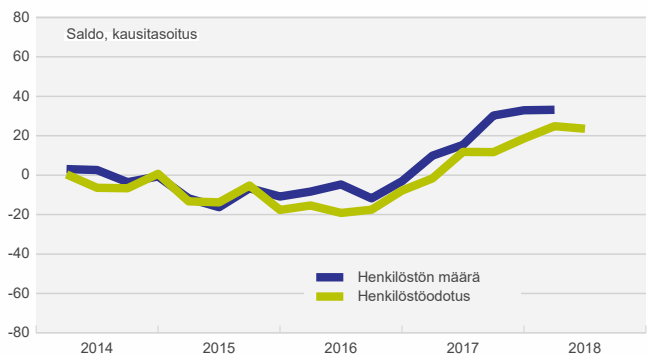
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Teknologia-teollisuus

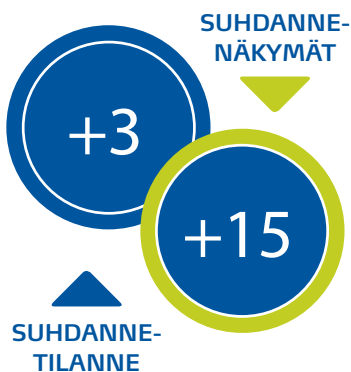
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	33	34	21	8	33			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	47	35	19	24	43			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	71	91	89	79	92			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	9	3	11	12	18			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-5	-4	-1	-1	9			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	5	1	4	-2	3			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	14	25	24	22	38			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	22	5	11	26	35			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	46	-14	11	10	11			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	47	2	24	28	18			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	52	38	46	62	62			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	16	18	23	23	22			
puute kapasiteetista	7	8	8	12	13			
riittämätön kysyntä	33	16	19	32	16			
rahoitusvaikeudet	3	2	3	3	4			
muu este	1	2	1	3	17			
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	14	18	25	17	33			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	16	12	18	22	20			

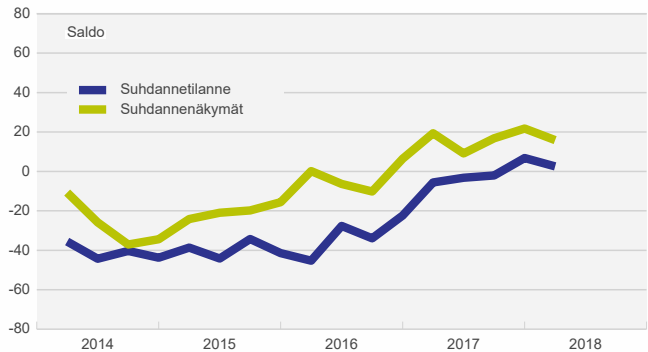

Kauppa

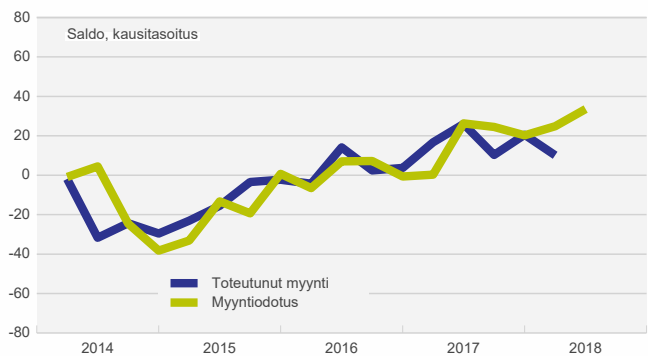
- Suhdanteissa ei tapahtunut suurta muutosta alkuvuonna, nykytilanne lähellä keskimääräistä
- Myynnin määrä on kasvanut, mutta kasvuvauhti jäi alle myönteisten odotusten
- Myynnin kasvun ennustetaan olevan kohtalaisen nopeaa vuoden 2018 toisella ja kolmannella neljänneksellä
- Henkilöstön määrä pysyisi ennallaan
- Yleisen suhdannetilanteen odotetaan vahvistuvan jonkin verran (saldoluku +15)

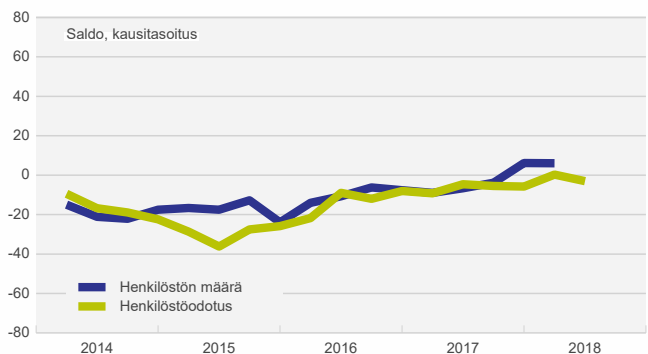
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Kauppa

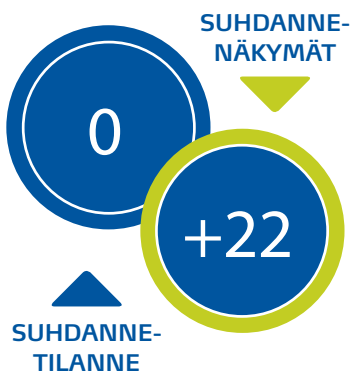
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	16	26	10	20	10			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	26	24	20	24	34			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-12	0	-7	7	2			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	8	-15	-10	2	10			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	43	35	57	55	54			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	10	5	16	15	18			
puute kapasiteetista	1	1	2	2	2			
riittämätön kysyntä	36	28	34	31	31			
rahoitusvaikeudet	3	2	4	3	2			
muu este	7	2	6	9	8			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-6	-3	-2	6	3			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	20	10	16	21	15			

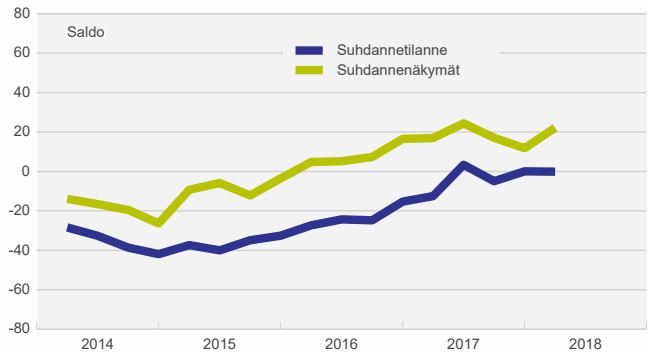

Matkailu- ja ravintolapalvelut

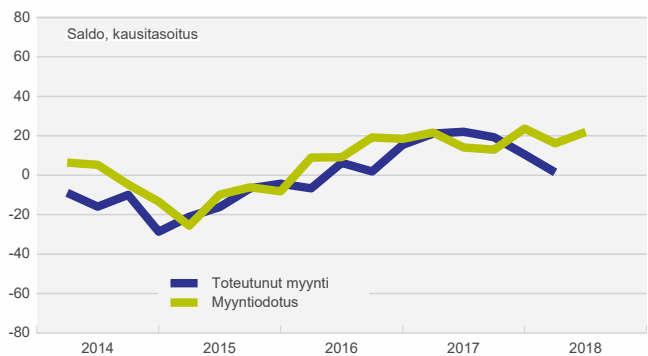
- Suhdanteet jatkuneet alkuvuonna vakaina, tilanne keskimääräinen
- Myynnin määrä ei juuri kasvanut tammi-maaliskuussa, vaikka edellisessä tiedustelussa ennustettiin hieman lisäystä
- Lähikuukausille odotetaan kuitenkin maltillista kasvua
- Henkilöstön määrä pysyisi likimain ennallaan
- Yleisen suhdannekuvan ennustetaan paranevan (näkymien saldoluku +22)

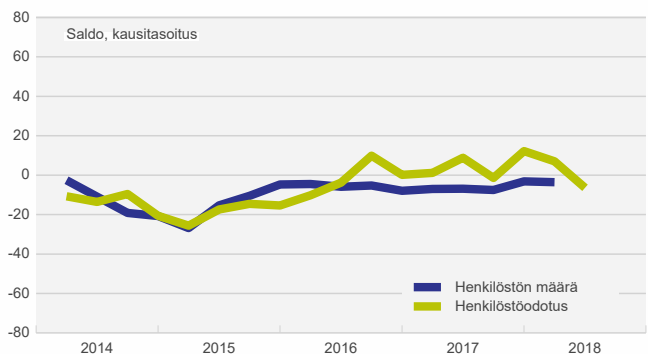
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

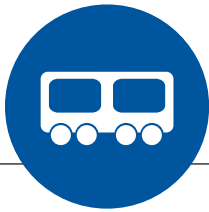

Matkailu- ja ravintola-palvelut

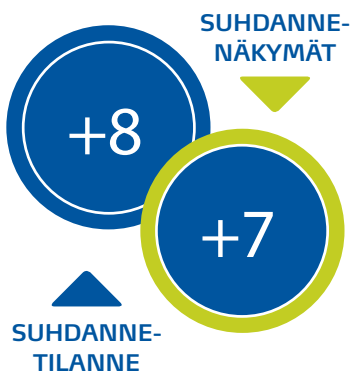
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	11	27	25	19	-10			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	20	14	25	7	27			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-12	2	-10	-2	-10			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	22	-3	7	-1	8			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	51	59	68	62	72			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	19	20	25	27	30			
puute kapasiteetista	3	4	6	6	4			
riittämätön kysyntä	34	41	44	39	45			
rahoitusvaikeudet	2	2	0	1	5			
muu este	1	1	1	1	2			
Suhdanne-tilanne tällä hetkellä	-12	3	-5	1	0			
Suhdanne-näköymät lähitulevaisuuteen	16	25	18	11	22			

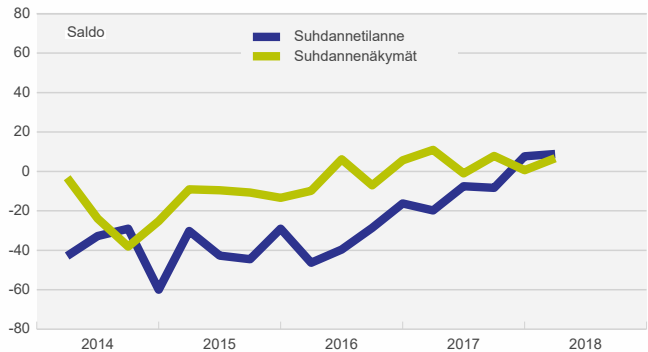

Liikenne

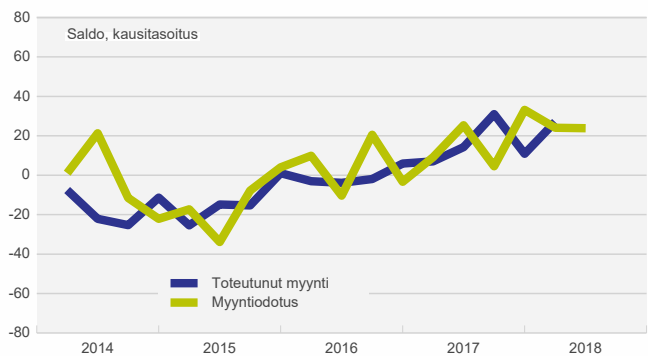
- Suhdannetilanne hieman keskimääräistä parempi
- Myynti on kasvanut jonkin verran, ja lähikuukausien aikana tasaisen kasvun ennustetaan jatkuvan
- Henkilöstöodotukset sen sijaan yhä melko varovaiset
- Yleiseen suhdannekuvan arvioidaan paranevan loivasti seuraavan puolen vuoden aikana (saldoluku +7)

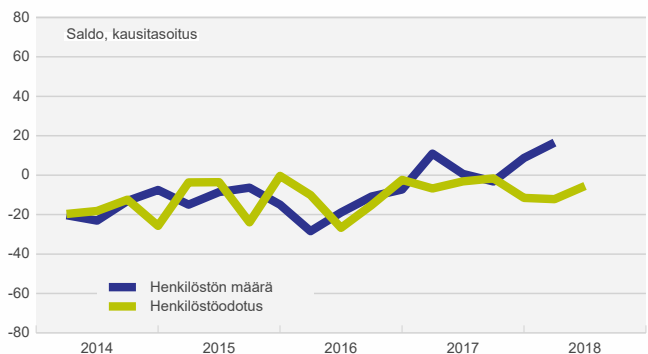
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Liikenne

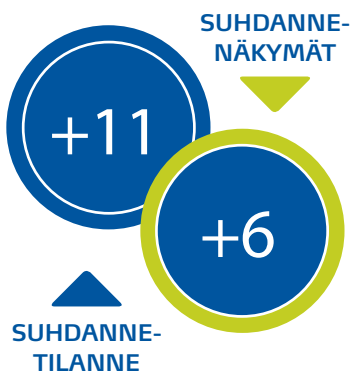
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	2	22	34	3	23			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	33	1	32	13	33			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	11	8	-7	1	20			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	5	2	-9	-26	3			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	44	36	51	73	44			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	12	13	22	14	20			
puute kapasiteetista	1	3	4	5	3			
riittämätön kysyntä	33	21	26	27	21			
rahoitusvaikeudet	5	11	7	6	6			
muu este	0	0	0	28	6			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-20	-8	-8	8	8			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	11	-1	8	0	7			

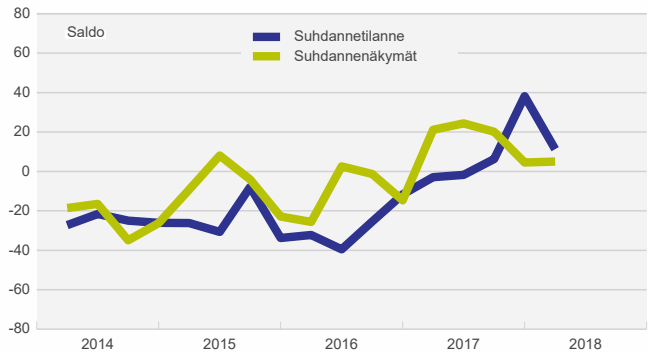

Rahoitus ja vakuutus

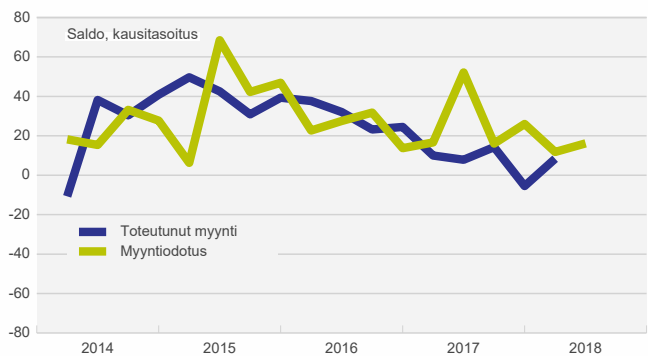
- Suhdannetilanteen kuvataan pehmentyneen vähän alkuvuonna, mutta se on silti yli keskimääräisen
- Myynti on kasvanut hieman, ja lähikuukausina sen arvioidaan olevan tasaisessa kasvussa
- Henkilöstön määrä laskisi aavistuksen
- Yleisen suhdannetilanteen arvioidaan vahvistuvan hieman seuraavan puolen vuoden aikana (saldoluku +6)

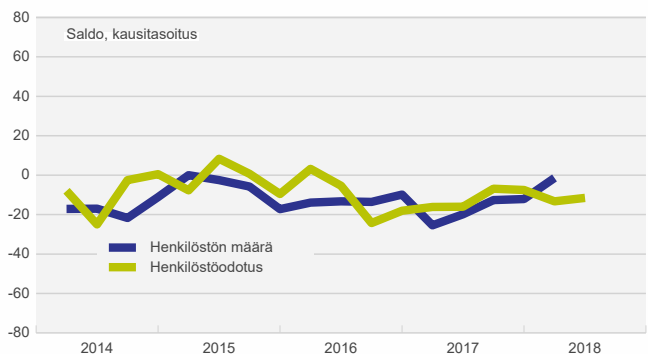
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Rahoitus ja vakuutus

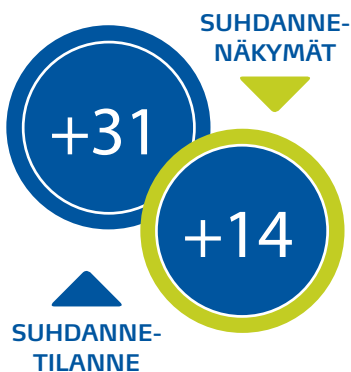
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	10	8	15	-6	8			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	52	16	26	12	16			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-29	-16	-13	-12	-7			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-9	-7	-10	-12	-5			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	31	36	29	19	11			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	11	3	12	3	1			
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0			
riittämätön kysyntä	19	20	15	13	8			
rahoitusvaikeudet	1	0	0	0	0			
muu este	0	13	2	4	3			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-3	-2	6	38	11			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	22	25	21	4	6			

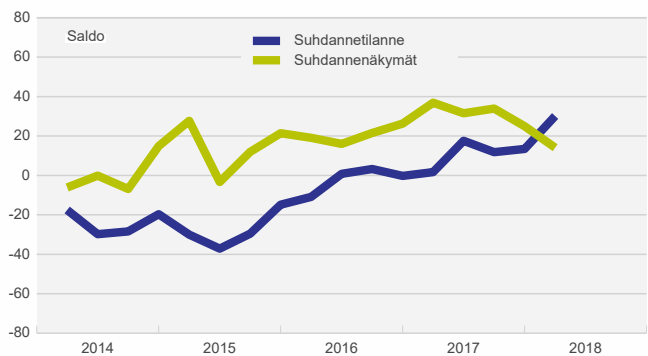

Tieto- ja viestintäpalvelut

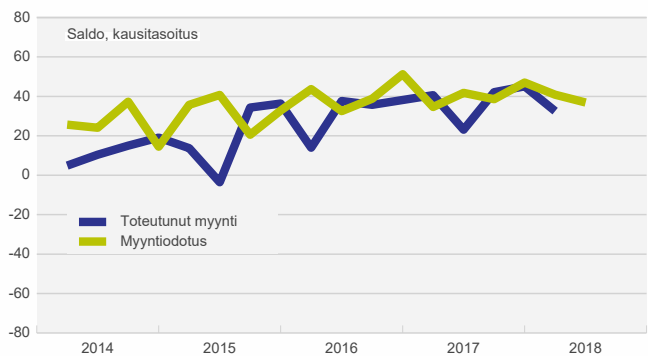
- Suhdannenousu jatkunut ja tämänhetkinen tilanne selvästi keskimääräistä suotuisampi
- Myynti on kasvanut laajalti, ja sen arvioidaan kehittyvän hyvin myös seuraavan puolen vuoden aikana
- Samoin kannattavuusodotukset ovat hyvät
- Rekrytointivaikeudet kärjistyneet – joka toisella yrityksellä työvoiman saatavuus on kasvun este
- Yleiset suhdannenäkymät edelleen kohtalaisen myönteiset (saldoluku +14)

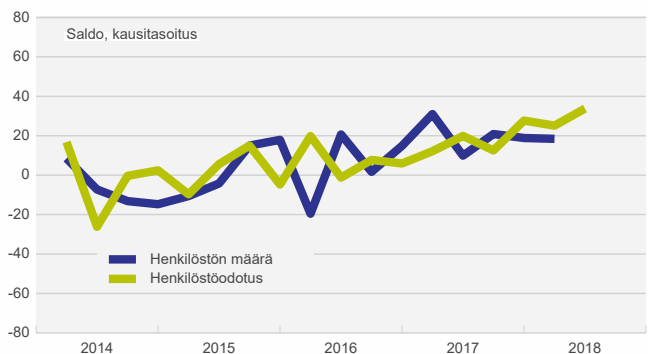
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tieto- ja viestintäpalvelut

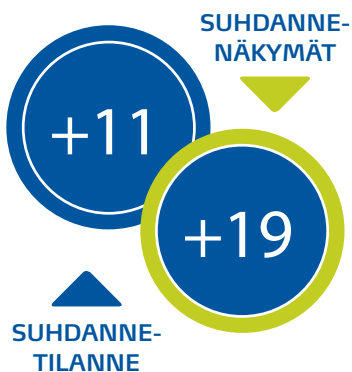
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	41	23	42	45	32			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	41	39	47	40	37			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	38	12	22	16	29			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	20	18	25	24	36			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	58	33	56	54	65			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	34	18	38	40	50			
puute kapasiteetista	0	0	0	2	0			
riittämätön kysyntä	22	14	20	16	16			
rahoitusvaikeudet	2	2	4	2	0			
muu este	3	3	0	0	2			
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	1	17	11	13	31			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	37	31	33	25	14			

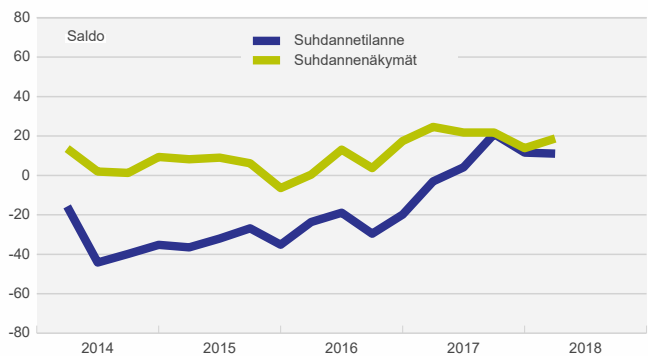

Kiinteistöpalvelut

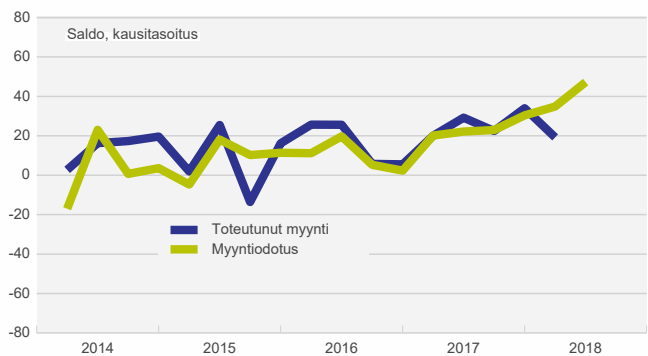
- Suhdanteet pysyneet alkuvuonna ennallaan: tilannetta kuvataan vähän keskimääräistä paremmaksi
- Myynnin kasvun ennustetaan kiihtyvän lähikuukausina
- Samoin henkilöstön kasvu nopeutuisi hieman – rekrytointivaikeudet yleisiä
- Suhdannenäkymät seuraavalle puolelle vuodelle positiiviset (saldoluku +19)

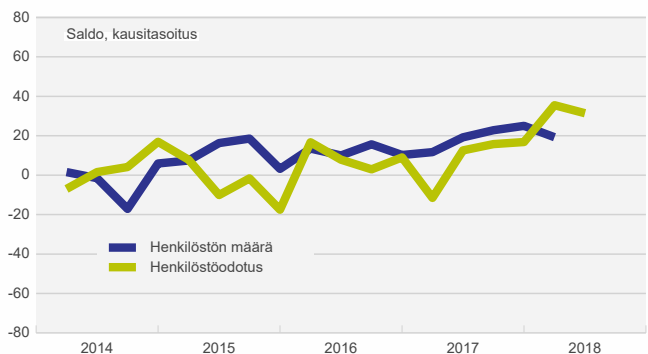
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

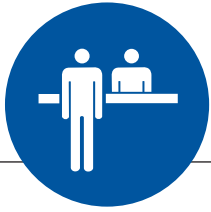

Kiinteistö- palvelut

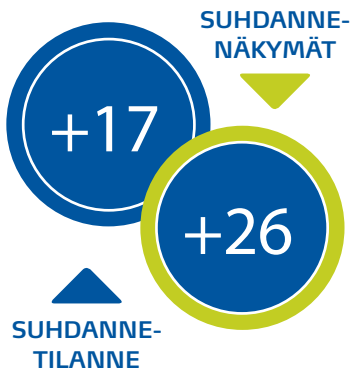
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	21	30	23	34	19			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	23	22	30	35	48			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	11	35	16	16	17			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	26	11	10	28	47			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	34	43	55	54	45			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	27	39	42	39	41			
puute kapasiteetista	0	0	3	0	0			
riittämätön kysyntä	6	4	3	12	9			
rahoitusvaikeudet	0	5	4	4	6			
muu este	0	0	4	7	0			
Suhdanne-tilanne tällä hetkellä	-3	4	22	11	11			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	25	22	21	14	19			

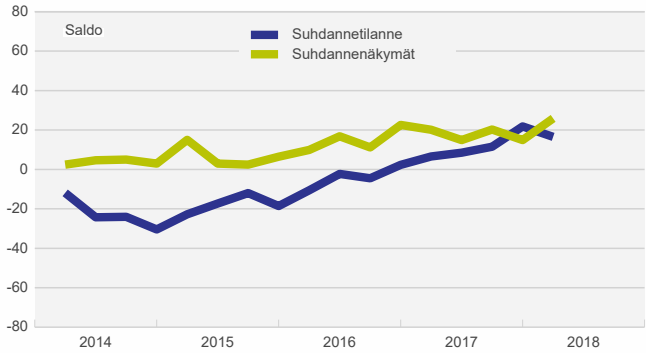

Muut palvelut

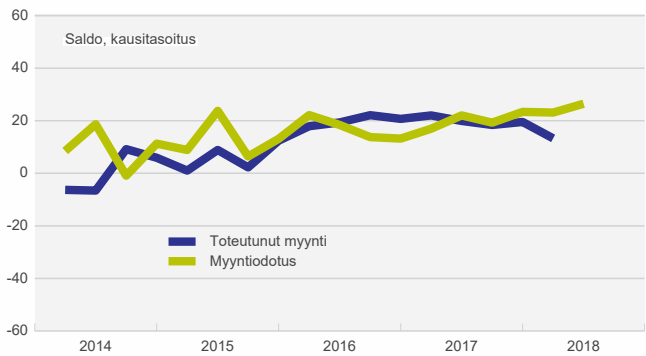
- Suhdanteet pysyneet ennallaan – tilanne keskimääräistä vahvempi
- Myynnin kasvun odotetaan jatkuvan melko vahvana lähikuukausina
- Henkilöstön kasvu nopeutuisi hieman
- Yleiset suhdanneodotukset myönteiset: suhdannekuva kohenee seuraavan puolen vuoden aikana (saldoluku +26)
- Toimialaan kuuluu Suhdannebarometrissa mm. opetus-, sosiaali- ja terveyspalvelualojen yrityksiä

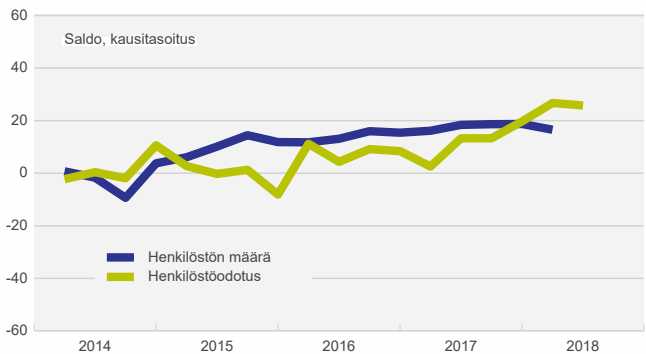
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Muut palvelut

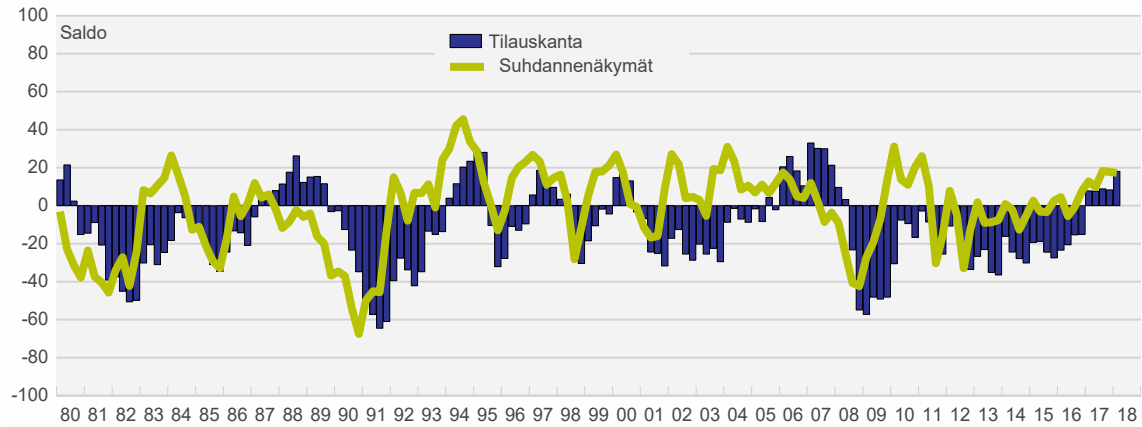
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2017				2018			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	22	20	19	20	13			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	22	19	24	23	26			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	18	29	11	15	17			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	20	10	17	25	35			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	49	42	60	58	65			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	30	26	34	29	44			
puute kapasiteetista	1	1	3	3	4			
riittämätön kysyntä	15	13	20	20	14			
rahoitusvaikeudet	2	3	4	2	4			
muu este	3	4	6	9	5			
Suhdanne-tilanne tällä hetkellä	7	8	12	21	17			
Suhdanne-näkymät lähitulevaisuuteen	21	15	21	15	26			

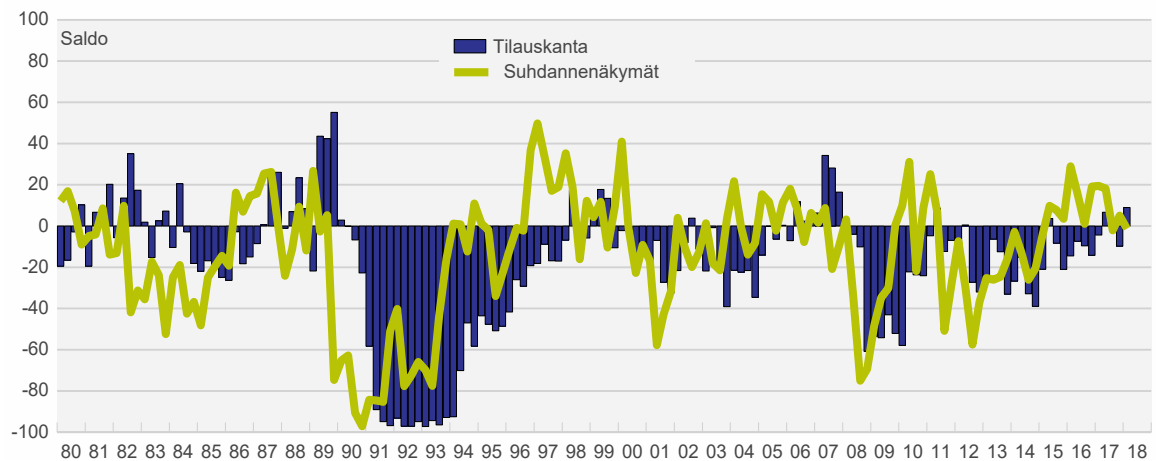

Pitkiä aikasarjoja

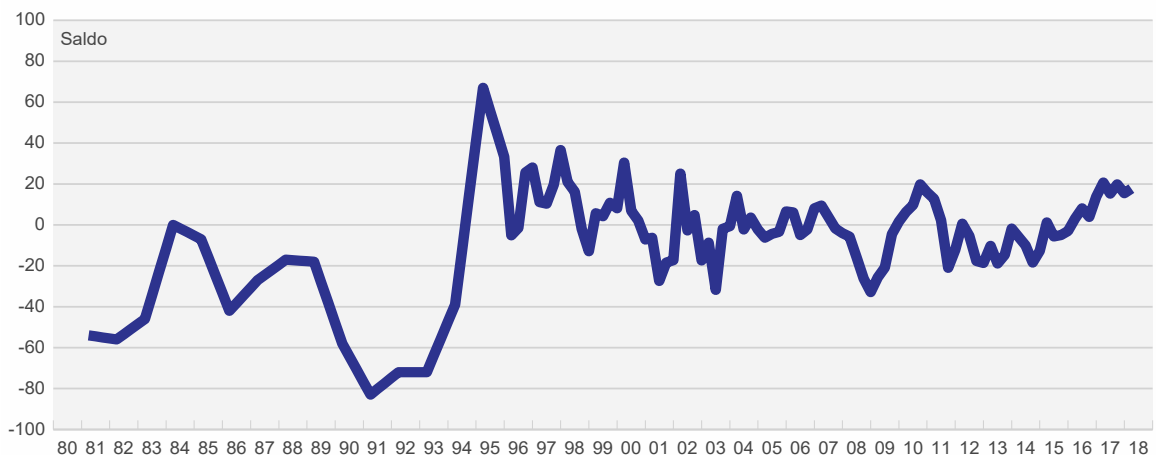
Teollisuuden suhdannenäkymät ja tilauskanta

Rakentamisen suhdannenäkymät ja tilauskanta

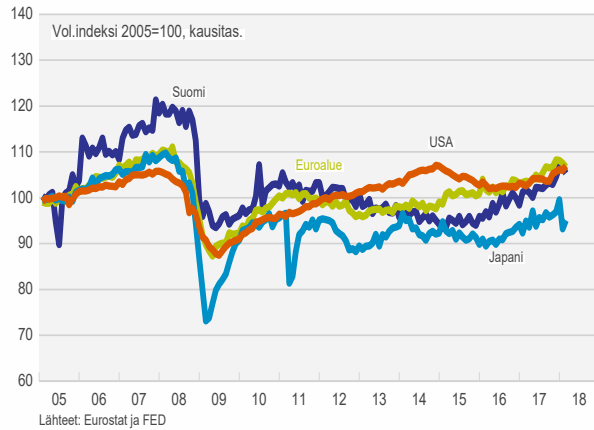
Palvelujen suhdannenäkymät

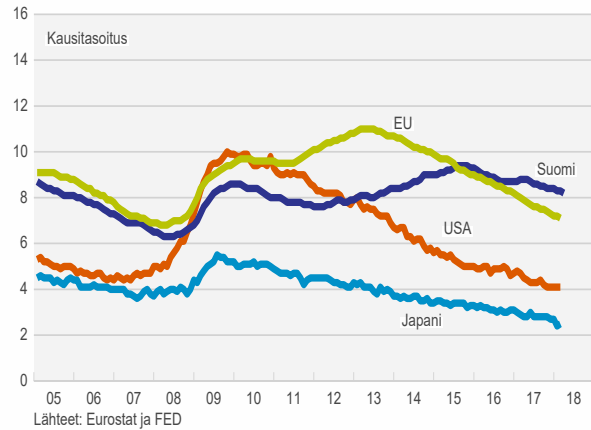

Taustatietoa taloudesta

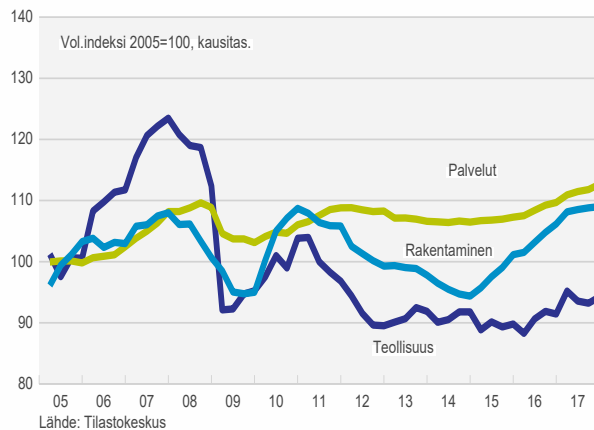
Teollisuustuotannon kehitys

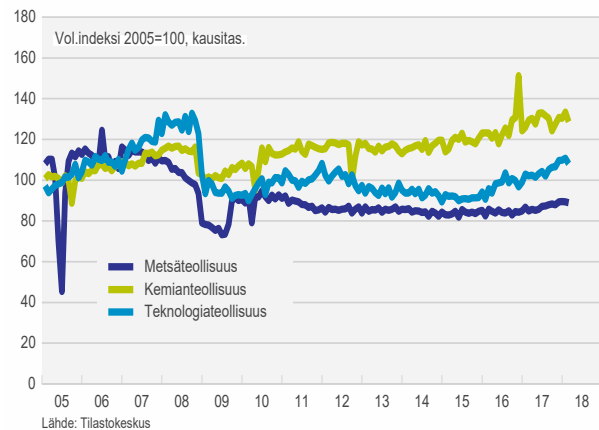
Työttömyysaste, %

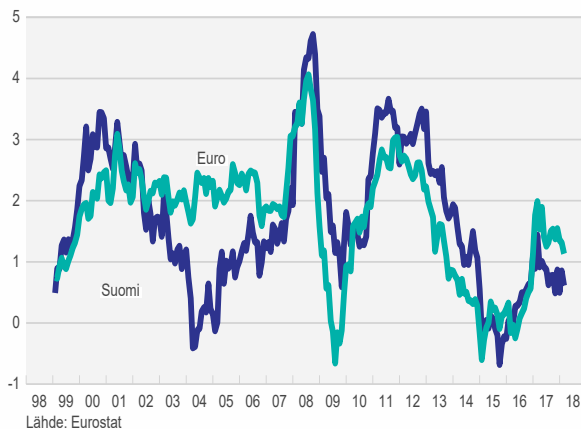
Kokonaistuotanto pääelinkeinoittain

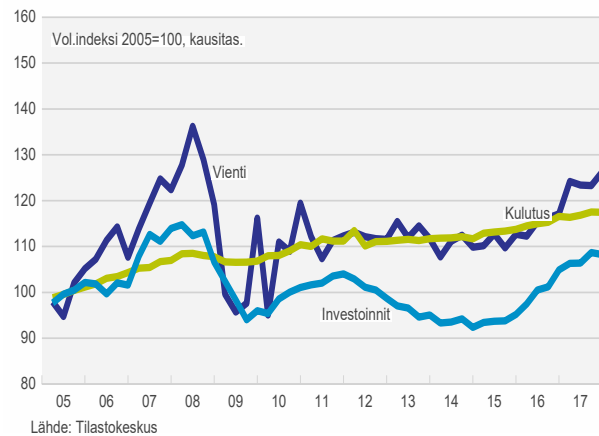
Teollisuustuotanto päätoimialoittain

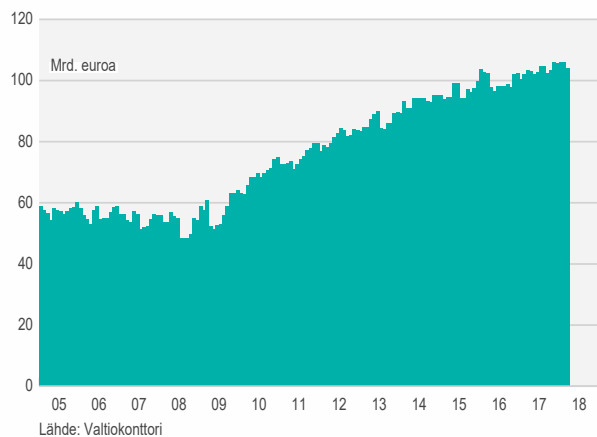
Inflaatio

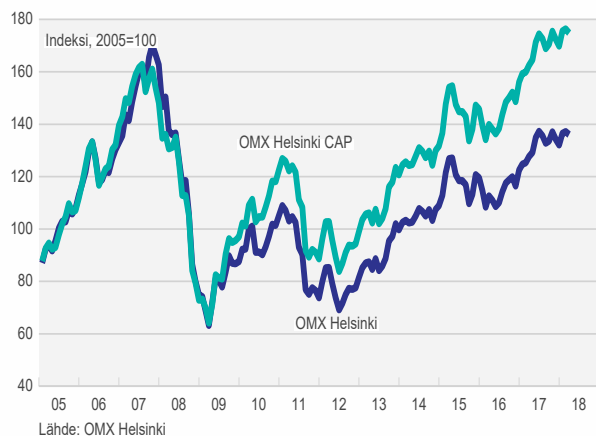
Kysynnän päätekijät

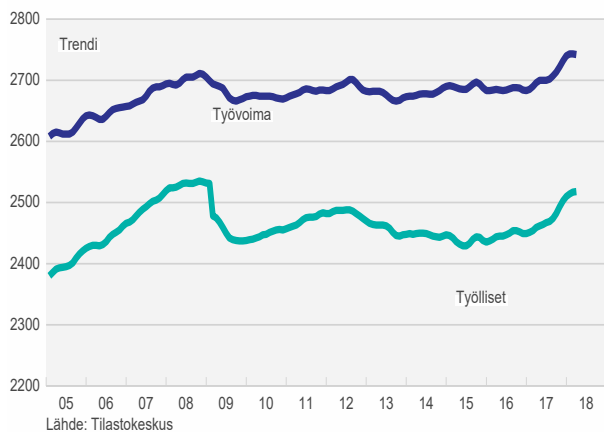
Valtionvelka

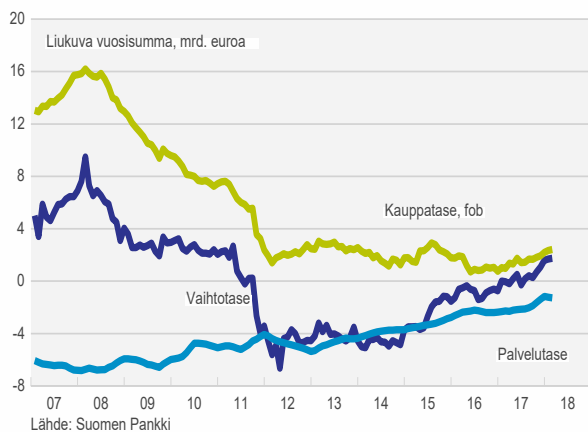
Pörssikursseja

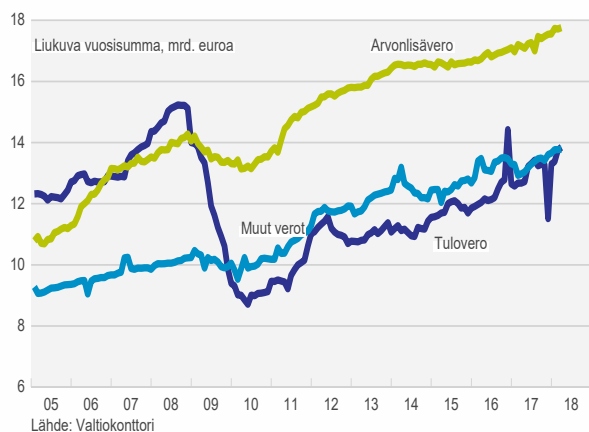
Työvoiman kysyntä ja tarjonta

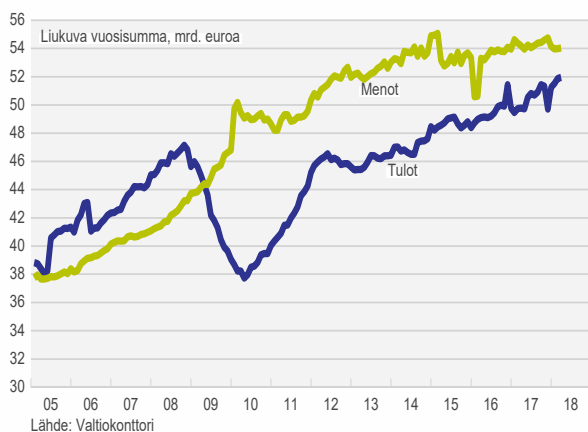
Ulkomaankaupan taseet

Valtion tulovero, ALV ja muut verot

Valtiontalouden tulot ja menot

Suhdannetiedustelumenetelmä

EK:n Suhdannebarometri

Elinkeinoelämän keskusliitto EK tekee kuukausittain suhdanne-tiedusteluja koko suomalaiselle elinkeinoelämälle.

Neljä kertaa vuodessa tehdään laajempi tiedustelu, jonka tulok-sista julkistetaan **Suhdannebarometri**-julkaisu. Lisäksi kuukau-sittain julkaistaan suppeampi luottamusindikaattoritiedote.

Teollisuuden suhdannetiedusteluja on tehty Suomessa vuodesta 1966 alkaen. Palvelualoilla ensimmäiset tiedustelut on aloitettu 1980-luvun lopulla, mutta merkittävämpi laajennus tapahtui vas-ta 2000-luvun puolivälissä.

Tässä julkaisussa on esitetty EK:n uusimman suhdannetiedus-telun tulokset koko yksityiseltä sektorilta. Tiedustelu on tehty **huhtikuussa 2018**. Siihen on vastannut **1 251 yritystä**, jotka työl-listävät Suomessa vajaan **260 000 henkilöä**.

Elokuussa 2010 julkaistavasta tiedustelusta lähtien vas-taajayritysten luokitteluksi toimialoille on käytet-ty uutta TOL 2008 -luokitusta. Muutoksen vaikutus Suh-dannebarometrin tuloksiin on kuitenkin varsin pieni. Teollisuuden, rakentamisen sekä joidenkin palvelualojen his-toriatiedot on kerätty TT:n aiemmassa Suhdannebaromet-rissa. Valtaosa palvelualojen aikasarjatiedoista on PT:n suhdannetiedustelusta. Tiedustelumenetelmän muutok-sen vuoksi palvelualojen aiemmat tiedot eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia uusimpien havaintojen kanssa.

EK:n Suhdannebarometri on **osa Euroopan komission suhdan-nekyselyjärjestelmää**. Järjestelmään osallistuvat organisaatiot tekevät yhdenmukaisia tiedusteluja kaikissa EU-maissa, ja Eu-roopan komissio osallistuu jäsenmaissa tehtävien tiedustelujen rahoitukseen. Kaikkiaan vastaavanlaisia tiedusteluja tehdään nykyisin yli 50 maassa.

Yleistä suhdannetiedusteluista

Suhdannetiedusteluilla selvitetään yritysjohton näkemyksiä taloudellisesta tilanteesta sekä lähitulevaisuutta koskevia odo-tuksia. Tiedusteluilla etsitään ennen muuta suhdanteiden kään-nepisteitä. Tyypillisesti suhdannetiedustelujen kysymyksillä voidaan kartoittaa talouskehitystä noin puoli vuotta eteenpäin.

Tiedustelujen kysymykset ovat valtaosin laadullisia, ja niissä on tyypillisesti kolme vastausvaihtoehtoa. Kyse-lyllä kartoitetaan esimerkiksi sitä, onko vastaajayrityk-sen tuotanto tai työvoima kasvanut (+), pysynyt ennallaan (=) vai vähentynyt (-). Joitakin muuttujia, kuten tilauskan-taa ja varastoja, pyydetään vertaamaan myös normaaliin.

Tulokset painotetaan yrityskoolla

Teollisuudessa yrityskohtaiset vastaukset on painotettu vastaa-jayrityksen liikevaihdon ja palveluissa henkilökunnan määräl-lä. Toimialojen keskinäisessä vertailussa painoina on käytetty jalostusarvopainoja. Pienten yritysten aliedustus otoksessa on korjattu niin, että niiden osuus vastaa todellista osuutta kullakin toimialalla.

Useimmat suuret yritykset vastaavat tiedusteluun toimipaikoit-tain tai tuotannonaloittain, ei konsernitasolla.

Toimialoittaiset vastaukset esitetään julkaisussa useimmiten ns. **saldolukuina**. Saldoluku on positiivista kehitystä kuvanneiden osuus vähennettynä negatiivista kehitystä kuvanneiden osuudel-la. Jos esimerkiksi 30 % vastaajista (painotettuna) on vastannut tuotantonsa kasvaneen, 50 % pysyneen ennallaan ja 20 % vä-hentyneen, saldoluku on 30 – 20 eli +10.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10)
00131 Helsinki
Puhelin 09 420 20
Faksi 09 4202 2299
www.ek.fi

Raportti internetissä:

www.ek.fi

ISSN 0783-3350

Lisätietoja:

Johtaja, pääekonomisti
Penna Urrila
Puh. 040 570 7860
etunimi.sukunimi@ek.fi

Ekonomisti
Jouko Kangasniemi
Puh. 040 551 8136
etunimi.sukunimi@ek.fi

EK 2018

